

ADVENT SZEMLE

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETELÉT VÁRÓKNAK. 2026. FEBRUÁR

*Az örökölt
HITTŐL
a tudatos
HITHEZ
vezető út*

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövetelét.

TARTALOM

2026. FEBRUÁR

1 VEZÉRCIKK

Ioan Câmpian-Tătar

Fontos-e még Ellen White a XXI. században?

5 ESEMÉNY

Mihai Maur

**A Bánáti Egyházterület története.
Centenárium megemlékezés (II)**

10 HÍREK A ROMÁNIAI EGYHÁZ ÉLETÉBŐL

*Kommunikációs Osztály,
Romániai Unió*

**GAiN Románia Országos Konvenció
– értelmes kommunikáció, hit és digitális
felelősségtudat**

13 TEOLÓGIA

Florin Lăiu

**Az isteni ihletés és az ószövetségi iratok
változatossága**

18 CSALÁD

dr. Szallós-Farkas Joltán

**Etikai kérdések a házasságban:
néhány releváns megoldás bemutatása**

21 TÁRSADALMI ÉLET

Marcos Paseggi

**Segíthet-e a mesterséges intelligencia abban,
hogyan elhunyt szeretteinkkel kommunikáljunk?**

24 LELKISÉG

Valeriu Petrescu

A hamis Krisztusok portréja

30 MISSZIÓ

Aurelian Anghelescu

Téli magvetés

32 IFJÚSÁGI ÉLET

Isabella Țăranu

Az örökölt hittől a tudatos hithez vezető út

34 AVILÁGSZÉLES EGYHÁZ ÉLETÉBŐL

Luis Fajardo

**Történelmi jelentőségű keresztség a londoni
spanyol nyelvű adventista gyülekezetben**

36 ADRA

**„Jeles jövő” – az ADRA befektetése a holnap
nemzedékébe**

39 EGÉSZSÉG

Sorina Oana Rohncean

**Egy csepp vér: Testünk tükré és a csendes
hadsereg**

41 GYERMEKEK OLDALA

Isabella Țăranu

Barangolás a Biblia világában

2026. FEBRUÁR. A Romániai Hetednap Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja.

Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Aurel Neațu, Georget Pîrlitu, Ioan Feier, Claudiu Gășman, Tiberiu Nica, Robert Mandache, George Sbirnea, Ștefan Tomoiagă, Vlad Bogdan; Különleges munkatársak Valentin Filimon, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Daniel Brînzan, Marius Andrei; Fordító Bartha Sándor; Szerkesztő Zakariás Loránd; Tördelés Szöcs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400 107; Tel. 0756-059330; E-mail adventszemle@adventist.ro; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Editura Viață și Sănătate, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/323 0020

Fontos-e még ELLEN WHITE A XXI. SZÁZADBAN?

A Lutheránus Egyház nem létezne Luther Márton, a Metodista Egyház pedig John Wesley nélkül. De mi a helyzet az Adventista Egyház eredettörténetét illetően? Három személyt tartunk az Adventista Egyház alapító tagjának: Joseph Bates-et, James White-ot és Ellen White-ot, hármójuk közül ez utóbbi volt a legbefolyásosabb. Az Adventista Egyház elismeri, hogy Ellen White Isten hírnöke volt, és a próféataság ajándékával rendelkezett. A kérdés csak az, hogy írásainak van-e még relevanciája, és mit mondhat nekünk egy olyan személy, aki élete túlnyomó részét a XIX. században élte? Íme, néhány lehetséges válasz és téma, amely még ma is felkelti a Biblia hűséges olvasóinak érdeklődését.

Az egyetemes konfliktus kérdése

Az Ellen White írásait keretező teológiai kontextus, az egyetemes konfliktus témája a biblikus látásmód révén segít megtalálnunk az élet értelmét ebben az irányt vett világban, de a személyes életünkben is. Ellen White hozzávetőleg 2.000 látomást kapott, ezek közül azonban a legfontosabb és legrészletesebb látomás, amely végül az egész gondolkodásmódját és az írásait is meghatározta, az, amit 1858. március 13-án kapott az Ohio állambeli Lovett's Grove-ban. Ez a látomás az Isten és a Sátán, a világosság és a sötétség, a jó és a gonosz közt dúló kozmikus konfliktusról szól. Ennek a látomásnak köszönhetjük a Nagy Küzdelem so-

rozat *Pátriárkák és próféták, Próféták és királyok, Jézus élete, Az apostolok története és A nagy küzdelem* című köteteit.

Ezeket a könyveket még mindig keresik és olvassák, úgy az egyházon belül, mint azon kívül, mivel megvilágítják a teljes Bibliát, könnyebben érthetővé, szebbé és vonzóbbá teszik azt az emberek számára. Bemutatják a bibliai elveket, azok alkalmazását a mindennapi életben, és segítenek választ találnunk létezésünk legsúlyosabb kérdéseire. *A Pátriárkák és próféták* című könyv a következő mondattal kezdődik: „Isten a szeretet”, *A nagy küzdelem* pedig az alábbi bekezdéssel zárul: „A nagy küzdelem véget ért. Nincs többé bűn, és nincsenek bűnösök. Az egész világegyetem megtisztult... Élők és élettelenek – a legparányibb atomtól a legnagyobb csillagig – tökéletes szépségükkel és felhőtlen boldogságukkal hirdetik, hogy Isten a szeretet.” Ez a konfliktus világít rá Isten jellemére, mivel Ő ebben a küzdelemben a szereteten, feddhetetlenségen és igazságon kívül nem használ más fegyvert.

A Krisztus második eljövetelel kapcsolatos lelkesedés és tisztánlátás

Ellen White egész életében hitte, hogy Jézus eljövetelel élve fogja meglátni. Ez a lelkesedés abból is nyilvánvalóvá válik számunkra, ahogyan erről a nagy eseményről beszél. Élete vége felé egy rövid látomást kapott, amelyből megértette, hogy mégis nyugovóra tér Jézus eljövetele előtt.

A *nagy küzdelem* című könyv végigköveti a kereszténység történetét, és röviden bemutatja a Jézus eljövételét megelőző eseményeket. Egyesek kételkedve fogadták ezt a „forgatókönyvet”, főként azokat a jelene- teket, amelyeket az író a történelem utol- só eseményeként vázolt fel. Tévedünk, ha a múltat a jelen szempontjai alapján ítéljük meg. Ellen White a 150 évvel ezelőtti kon- textus, nyelvezet és képek alapján írt ezekről az eseményekről. Ha ma írná meg a köny- vet, egészen más nyelvezetet és szemlélte- téseket használna, maga az üzenet azon- ban nem változna. Nagyon fontos, hogy a leírások mögött álló elvek azóta sem változ- tak. Az összképet kell néznünk, és nem sza- bad elvesznünk a lényegtelen részletekben.

Az utolsó nagy küzdelem vallási és po- litikai szereplőivel kapcsolatos kijelentései ma sokkal nyilvánvalóbbak és hitelesebbek, mint a múltban voltak. Vajon hogy nézne ki ma az Adventista Egyház, ha nem állná- nak rendelkezésünkre Ellen White bibliai próféciákon alapuló írásai? Talán helyesebb így feltenni a kérdést: „Vajon még létezne az egyház?”

Megfigyelhetjük, hogy az író az idők folyamán igyekezett helyreigazítani az ese- ményekről alkotott helytelen értelmezése- ket, valamint a szélsőséges nézeteket. A Ge- nerál Konferencia akkori elnöke, Olsen Ole Andres 1892-ben a következőket írta az egy- ház hivatalos kiadványában: „Ünnepélyes időket élünk.” Ez volt az az év, amely so- rán az Egyesült Államok néhány észak-ke- leti államában kihirdették a vasárnap-tör- vényt, mire az egyház egy rátermett sze- mélyt nevezett ki N. T. John személyében, hogy az Amerikai Kongresszus előtt síkra szálljon az adventisták jogainak védelmé- ért. Ő volt az, aki az 1888-as minneapolis-i Generál Konferencián Ellet Waggonerrel együtt bemutatta a hit általi megigazulás tanát. N. T. Johnnak azonban voltak nega- tív jellemtulajdonságai is: hivalkodó volt, és szívesen állt elő olyan szélsőséges néze-

tekkal, amelyek nem egyeztek a Biblia ta- nításaival, ezért Ellen White több ízben is figyelmeztette őt.

N. T. John volt az 1893-as Generál Kon- ferencia fő szónoka. Jelenések 14:6–12 ver- sei alapján huszonnégy prédikációt tartott a hármass angyali üzenetről, hangsúlyozva, hogy elkezdődött a hangos kiáltás, és hama- rosan az egész országban kiadják a vasár- nap-törvényt. Emellett szerette volna bemu- tatni egy fiatal lány, Ana Rice bizonyágtéte- lét, amivel azonban Olsen elnök nem értett egyet. Az 1893-as esztendő utolsó szombat- ján, az imahét alkalmával N. T. John Battle Creekben tartózkodott, és a prédikációjá- ban előadta Ana Rice bizonyágtételét, azt állítva, hogy az egyház immár két prófétá- val rendelkezik. Prédikációja nagy hatással volt a jelenlevőkre. Több százan jöttek előre és adták át életüket Krisztusnak, mások pe- dig értékes vagyontárgyaikat vagy eladott ingatlanjaik értékét ajánlották fel a misszió- munkára. William Prescott nehéz anyagi körülmények között élt, mégis felajánlotta minden pénzét (5.000 dollárt) az Úr mun- kájára. A Battle Creek-i gyülekezetet sosem uralta ilyen áldozatkész lelkiület.

De ki volt Ana Rice? Egy szerény szár- mazású és képzettségű lány, aki felszólítot- ta a Rice családot, hogy ha üdvözülni akar- nak, fogadják őt örökbe, mert ezt a kijelen- tést kapta Istentől. Őt népszerűsítette N. T. John. Ebben az időszakban Ellen White Ausztráliában tartózkodott, és levélben dor- gálta meg Johnt szenzációhajhász magatart-ásaért, majd kijelentette, hogy Ana Rice nem Isten küldötte. Ellen White határozot- tan fogalmazott: „Menjetek vissza a Bibliá- hoz, és akkor többé nem fogtok ilyen téve- désbe esni!” Keserű lecke volt ez N. T. John és követői számára. Végül Ana Rice is beis- merte, hogy semmilyen üzenetet nem ka- pott Istentől, később pedig hűségesebb hívő lett. A Biblia iránti hűség Ellen White szá- mára létfontosságú a Jézus visszajövelele témájával kapcsolatos magyarázatokban.

Csak a Biblia segítségével tudunk különbséget tenni az igaz és a hamis között (*A nagy küzdelem*, 593. o.).

A bibliai elvek alkalmazása

Ellen White javaslatára 1894-ben Ausztráliában 600 hektáros birtokot vásároltak az Új-Dél-Wales állambeli Cooranbong helységben. Itt épült fel később az Avondale Egyetem. Hogy bátorítsa az ausztráliai egyház vezetőit – mivel némelyek azt hangoztatták, hogy a telek alkalmatlan a földművelésre –, maga Ellen vásárolt ott földterületet, amelyen építtetett egy házat, és gyümölcsöskertet is kialakított saját maga és a munkatársai számára. Az új házba, amit *Sunnyside*-nek nevezett el, 1895 végén költözött be. Ebben az időszakban Ausztráliát súlyos gazdasági és pénzügyi válság sújtotta, ezért Ellen White, a diákok és az építőmunkások sátorokban laktak. Pénztartalékaik megcsappantak, adósságaik is keletkeztek, ezért a Battle Creek-i gyülekezethez fordultak támogatásért, ahonnan azonban azt a választ kapták, hogy a Battle Creek-i közösségnek nincsenek anyagi forrásai az ausztráliai testvérek támogatására.

Természetesen elhallgatták az elutasító válasz mögött álló igazi okot. Battle Creekben a gyülekezetet épp magával ragadta az úgynevezett „bicikli-láz”. Nem sokkal korábban találták fel ugyanis a láncmehajtású kerékpárt, amit abban az időben vi-

szonylag borsós áron, 300 dollárért (mai értékén 20.000 dollárért) lehetett megvásárolni, ami akkoriban egy munkás többhavi bérének számított. A kerékpár akkoriban nem szállítási célra készült, ráadásul veszélyes is volt, mivel nem volt ellátva fékrendszerrel, viszont a hivalkodás kiváló eszközenek bizonyult. Ellen White többször is felemelte a szavát a kerékpározás ellen, ami napjainkban aberrációnak tűnhet, ha nem vesszük figyelembe azt a kontextust, amiben White a Battle Creek-i testvéreit figyelmeztette. A gyülekezetnek írt bizonyoságtételében Ézsaiás 58. fejezetét idézi, s a bibliai üzenetet arra az állapotra alkalmazza, amelyben a Battle Creek-i közösség volt. Beszélt nekik arról, hogy Isten előtt felelősséggel tartoznak a kapott anyagi javak felhasználásáért, de az ausztráliai missziómunka előmeneteléért is. Bizonyára ma nem a kerékpárról írna, hanem sokkal aktuálisabb dolgokról. Azt hiszem, itt az ideje, hogy feltegyük magunknak a kérdést: hogyan alkalmazzuk ma ezeket a bibliai elveket, és miként válaszolunk a körülöttünk levő szükségletekre?

Vegyük ki a részünket az aktuális problémákból!

A szombatot ünneplő advent mozgalom úttörői az akkori társadalom különféle aspektusaival szembesültek, melyek közül az egyik legérzékenyebb kérdés a rabszol-

gatartás volt, ami nagyon sok gonoszsgot szült. Noha abban az időben nem volt különösen népszerű a rabszolgatartás-ellenes álláspont, az adventisták mégis magukénak tekintették az ügyet, és mindent megtettek a rabszolgatartó rendszer eltörlése érdekében. Maga Ellen White is javasolta, hogy az adventisták ne engedelmességesnek az igazságtalan törvénynek, mely előírta, hogy a szökött rabszolgákat vissza kell szolgáltatni a gazdájuknak.

Ellen White ugyanakkor fennen hangoztatta az alkohol társadalomra, családra és egyénre gyakorolt káros hatásait. Ausztráliában megismerkedett egy Press nevű hölgygel, a Női Mértékletesség Mozgalom elnökével, akit több ízben is meghívott, hogy beszéljen az összejöveteleken, beleértve a sátoros evangelizációs összejöveteleket is. Általa ismerte meg Sarepta Henryt, a Keresztény Nők a Mértékletességért Unió (WCTU) elnökét, akit szerte Amerikában ismertek kiváló szónoki képességeinek köszönhetően. Sarepta Henry később egészségi problémák miatt a Battle Creek-i szanatóriumba került, ahol megismerkedett az adventista életfilozófiával és életmóddal, valamint az adventista hitalapelvekkel. Rövidesen az Adventista Egyház tagjává vált. Döntéséről levélben értesítette Ellent, és megkérdezte, hogy betöltheti-e továbbra is a WCTU elnöki tisztségét. Pozitív választ kapott: „Ott is Isten ügyét szolgálhatod!” Sarepta Henry minden tehetségét Isten szolgálatába állította, így ő szervezte meg először az egyházban a Női Missziószolgálatot. A világ megváltozott, ma már mások a szükségletek, más hozzáállásra van szükség, az elv viszont változatlan: ott kell jelen lennünk, ahol embertársaink javát szolgáljuk.

Az életminőség javítását szolgáló elvek

Francisc D. Nichol a *Miért hiszek Ellen White-nak?* című könyvében beszámol a millerita mozgalom egyik legjelentősebb irányzata, a Keresztény Adventista Egyház egyik vezetőjével folytatott beszélgetéséről.

A Keresztény Adventista Egyház a XIX. század végén közel 30.000 taggal rendelkezett, időközben azonban stagnálás állt be a fejlődésében, nagyjából megtartva ezt a taglétszámot. Az említett előjáró, aki jól ismerte a Hetednapos Adventista Egyház világszéles jelentőségét, a következőket mondta: „Egyházatok vezetői bölcsőbbek voltak a mieinknél. Felismerték, hogy szükség van kiadványok terjesztésére, fejlesztették ezt az ágazatot, felismerték az egészségügyi szükségleteket, és sokat fektettek az oktatásba és a missziómunkába. Ezért erősödtek meg ennyire.”

Nichol a következőképpen reagált: „Testvérem, nem hiszem, hogy így állnának a dolgok. Vezetőink nem voltak sem bölcsőbbek, sem előrelátóbbak. Történelmünk arról tanúskodik, hogy egyszerű emberek voltak, akik a hit és az előrelátás terén is korlátokba ütköztek. Volt viszont közöttünk egy nő, aki megmondta, hogy mit kell tennünk. Különleges volt, következetes és kitartó. Elfogadtuk a tanácsait és az iránymutatásait, mivel hittük, hogy Istentől kapta a látomásait.” Nichol testvér szerint válaszáat követően csend lett, mert ezek az emberek korábban kritikusan viszonyultak Ellen White prófétai ajándékához, most viszont kénytelenek voltak elfogadni az igazságot.

Hol lenne ma az egyházunk Ellen White prófétai ajándéka nélkül? Egyediek az egészséggel kapcsolatos írásai, noha nem ő volt az egyedüli hang, aki annak idején az egészségügyi reformot hirdette. Ami azonban rendkívüli, és még nem volt példa rá: az egészségügyi üzenet az egyház tantételévé, életmódjává lépett elő, és ezt szerte a világ elismerik. Oktatási rendszerünk a neoprotesztáns felekezetek közt a legkiterjedtebb a világon. Itt az ideje tehát hálát adni a Jó Istennek ezért az ajándékért! Értékeljük ezt a lelki örökséget, és népszerűsítsük Ellen White írásait, mert az egyháznak és a világnak még most, a XXI. században is szüksége van rájuk!

IOAN CÂMPIAN-TĂTAR, nyugdíjas lelkipásztor

A BÁNÁTI EGYHÁZTERÜLET története

CENTENÁRIUMI MEGEMLÉKEZÉS (II)

A Bánáti és Körös-vidéki Hetednap
Adventista Egyház „harmadik nemze-
déke” (1949–1989)

A hőn áhított béke nem hozott magá-
val nyugalmat, ahogy lelkiismereti- és val-
lásszabadságot sem. Az 1947. december 30.
és 1948. január 3. között zajló államcsíny
(mely során a szovjet hadsereg által támo-
gatott román kommunisták lemondásra
szólították fel Mihály királyt, eltörölték a
monarchiát és kikiáltották a népköztársá-
ságot) még bonyolultabbá tette a romániai
egyházak életét, ez esetben azonban ki-
vétel nélkül minden egyháznak szenvedést
okozva. A szovjet marxista-leninista ideo-
lógia el akarta törölni Istent, az Igét és az
egyházat. Noha a kommunisták kezdetben
ígéretet tettek a lelkiismereti szabadság
biztosítására, lényegében valóságos hajtó-
vadászatot indítottak a hívők ellen...

Az Adventista Egyház tovább növeke-
dett, küldetésének teljesítésében azonban
komoly akadályokba ütközött. A kommu-
nista hatóságok követelték a csoportok fel-
számolását és a közeli gyülekezetekbe tör-
ténő beolvasztását. Az adventista lelkész-
képzőként működő Méhkerti Adventista
Teológiai Szemináriumot – amit épp hogy
visszakapott az egyház, miután az Anto-
nescu-rezsim elkobozta – a kommunisták
újból államosították. Az 1949 és 1989 kö-
zötti periódus első felében a személyes és

nyilvános missziómunka jelentős nehézsé-
gekbe ütközött. Több száz adventistát zár-
tak börtönbe, akinek mindössze az volt a
bűne, hogy hitt Istenben és engedelmeske-
dett Neki. Az állam mindent tudni és irá-
nyítani akart. Nem kevés laikus tagot, pres-
bitert és lelkipásztort keresett meg a Secu-
ritate és kényszerített együttműködésre.
Egyesek ellenálltak, amiért a szabadságuk-
kal fizettek, mások pedig úgy adták be a
derekukat, hogy nem nyújtottak segítséget
az ellenségnek, néhányan viszont árulókká
váltak. Mint olyan, aki nem éltem azokban
a szörnyű időkben, úgy gondolom, hogy
jogunk van hallgatni, az ítélekezést pedig
hagyjuk az Úrra, mert csak Ő képes mér-
legelni azokat az eseményeket, és egyedül
Ő adhat megbocsátást és üdvösséget.

Az Adventista Egyház a mi környékün-
kön is tanúja volt hasonló jeleneteknek, de
a korábbi időszakokhoz hasonlóan, az or-
szág többi régióihoz képest talán kevésbé
volt megpróbálva, mégis meg kellett ízlel-
nie az örömpohár tartalmát. Betiltották a
hétköznapi imaórákat, feloszlatták a cso-
portokat, állami felügyelők vettek részt az
istentiszteleteken, gyülekezeteket vontak
össze, egyre kevesebb volt a lelkipásztor:
az egyház egyfajta „állagmegőrzési” állapot-
ba került, és jobb időkre várt. A taglétszám
azonban nem csökkent, sőt, ellenkezőleg:
a gyülekezeti tagok gyermekeinek kereszt-

sége által gyarapodott. Minden tag misziómunkát végzett, csendben, különösebb felhajtás nélkül, a temetési istentiszteletek az evangelizáció felbecsülhetetlen alkalmává léptek elő, keresztségeket csak titokban tartottak, az imaházakat pedig csak nagy erőfeszítések árán tudták felújítani. A seprősi és bélárkosi gyülekezetben már égetővé vált a bővítés, de a hatóságok gáncsoskodásai miatt csak rendkívül nehezen tudták végezni a munkát, némely esetben éjszaka, a személygépkocsik fényszóróinak világításában. De mindig akadtak olyan hatósági személyek, akik Istent félve, támogattak a szükségben. Amikor az 1963-as összevonási rendelet nyomán megszüntették és a mácsai gyülekezethez csatolták a szentmártoni gyülekezetet, jóindulatú személyek fogták az immár felszámolt gyülekezet engedélyét, és annak alapján engedélyeztették Magyarádon egy új gyülekezet alapítását. Új közösségek alapítására nagyon nehezen adtak engedélyt: Nagyvárad „B” Éden (1949), Bábolna (1950), Resica (1958), Gátalja (1960), Ópiski (1960), Karánsebes (1962), Folt (1962), Obrézsza (1977).

Imaházaink tele voltak. Bár nem volt egyszerű Bibliát beszerezni, és a kevéske „lecke” hétről hétre vándorolt egyik családtól a másikhoz, az Igét mohón szívták magukba a szombatiskolában, ahol a gyülekezeti tanítók világosságot árasztottak a tagokra. A prédikációkat nagy figyelemmel hallgatták, és mindenki türelmetlenül várta az úrvacsorát. A tanítóik által felkészített gyermekek és ifjak felkészültek arra, hogy továbbadják a világosságot a következő nemzedéknek. Gyakran tartottak szép programokat, és énekeikkel felvidítették a hallgatók szívét. Ifjak alapították az első zenekarokat Apátin (1947), Mácsán (1949), Aradon, Facsádon, Aradkövin, a nagyvárad „B” gyülekezetben (1970), Gátalján (1966), mint ahogy az első fúvószenekarokat is Mácsán (1961), Bélárkoson (1968), Seprősön (1970), Magyarádon (1971), valamint Szinte, Aradkövi, Apáti, Kürtös és Kovászi

1975 – Nagyszeben, a Nagyszebeni Egyházközség választási közgyűlése

1976 – Arad, a Bánáti Egyházközség lelkipásztorainak és szolgálattevőinek találkozója

1977 – Arad, az egyházközség lelkipásztorainak és szolgálattevőinek találkozója

1977 – a Generál Konferencia elnöke, Robert H. Pierson és Edwin Ludescher, az Euró-Afrikai Divízió elnöke Temesváron/Aradon

1984 – a Temesvári Egyházterület választási közgyűlése

1989 – a Generál Konferencia elnöke, Neal Wilson és Edwin Ludescher, az Euró-Afrikai Divízió elnöke Temesváron

gyülekezeteiben. Ugyanakkor új kórusok is alakultak, melyek közül megemlítjük Magyaradót (1964) és Gátalját (1966).

Az imahét továbbra is az év legvártabb ünnepének számított. Ebben az időszakban semmilyen más eseményre vagy programra nem kerülhetett sor. Az imahét volt

a hálaadás örömnépe, a megtérés és az odaszentelődés alkalmá, amihez szentül ragaszkodtak.

Bármennyire is igyekeztek elszigetelni bennünket, mégiscsak a világszéles egyház családjához tartoztunk. Ebben a vonatkozásban említjük meg a Generál Konferencia két elnökének a látogatását: Robert Pierson 1977. június 4-én tett látogatást Temesváron, Aradon és Mácsán, Neal Wilson pedig 1989. május 9-én járt Temesváron.

A Bánáti és Körös-vidéki Hetednapos Adventista Egyház „negyedik nemzedéke” (1990–2025)

1989-ben bekövetkezett a forradalom, és újból változtak az idők. A demokrácia első éveiben, a rég várt szabadságban az Isten Igéje iránti érdeklődés, a lelki dolgok iránti vágy példátlan magasságokba szárnyalt a romániai társadalom körében. Mivel az Adventista Egyház országos szinten a területi átszerveződés folyamatán esett át, a négy helyett immár hat egyházterület jött létre, aminek eredményeképpen a Bánáti Egyházterület öt megyével – Arad, Bihar, Krassó-Szörény, Hunyad, Temes – és 45 gyülekezettel maradt. Az egyház egészében tapasztalható missziós lendület eredményeként azonban a taglétszám gyorsan növekedésnek indult, így a gyülekezetek és a csoportok száma is gyarapodott.

A „Jelenések” szemináriumok személyes vagy csoportos tanulmányozása, valamint a nyilvános evangelizációk – melyek közül megemlítünk néhányat: „Illúziók nélküli reménység”, Helmut Mayer, Temesvár, 1991 tavaszán, amelyben részt vett az egyházterület összes lelkésze és számos kórus; „Az élet új dimenziói”, Brad Thorp, Arad, 1996; a feledhetetlen „Net 96” (világszinten az első műholdas evangelizáció 6 héten át); „Net 98”; „Cselekedetek 2000”; „A Galileai”, valamint több száz evangelizációs kampány városokban, falvakban, amelyeket lelképásztorok és evangélisták tartottak – több ezer lélek keresztségét eredményezték.

1991 – a Helmuth Mayer által tartott evangelizáció a temesvári Capitol előadóteremben

Beindul a könyvevangelista munka, missziómunkások és önkéntesek kínálnak több százezer Bibliát és vallásos könyvet az egyházterületünkön. A nagyvárosokban megjelennek a Sola Scriptura könyvesboltjai, a Vocea Speranței Rádióadó Temesváron (1995), Petrozsényben (2005), a 2008-as évtől pedig Boksabányán, Déván, Vajdahunyadon, Hátszegen, Borosjenőn és Nagyváradon hirdeti az evangéliumot.

Az ifjúsági munka nem remélt méreteket ölt. Programok készülnek gyermekek és ifjak számára a gyülekezetekben, valamint a zarándnádasi ifjúsági központban, amely immár 25 éve ad otthont különböző rendezvényeknek, nyári táboroknak. Hosszas és áldozatkész munka nyomán hamarosan felavatjuk az Arad megyei Tönködön az új ifjúsági központot, ahol korszerű körülmények között lehet majd tovább folytatni a gyermekekért és fiatalokért végzett különösen fontos munkát. Az AMiCUS Egyesület temesvári fiókja 2000-ben alakult, később pedig hasonló fiókszervezet nyílt Nagyváradon és Aradon is.

Új kórusok és zenekarok jönnek létre, ami az új gyülekezetek és csoportok megalakulásának is köszönhető. Míg 1990-ben 45 gyülekezetünk volt, ez a szám mára megháromszorozódott: az öt megyében 108 gyülekezet és 43 csoport működik. Bár igaz, hogy több száz tag kivándorlása, vagy a fiatalok városokba költözése bizonyos helyeken negatív hatással volt a mű előrehaladására – ami miatt néhány kisebb gyülekezetet be is kellett zárni –, mégis vigasztal a tudat, hogy az elköltözött személyek immár új közösségek fellendítéséhez járulhattak hozzá.

1991 – lelkipásztorok a Helmuth Mayer által tartott evangelizáción

Temesváron, Aradon, Nagyváradon, Mácsán és Aradkövön óvodák alakultak, és engedélyt kaptunk két elemi iskola alapítására is: a „Speranța” Iskola Mácsán (2011) és a „John Huenergardt” Iskola Aradon (2021). Ez utóbbinak tervezzük a bővítését általános iskolai és líceumi osztályokkal.

Minden hozzánk tartozó megyében új imaházak épülnek. Csupán néhányat említek meg közülük: Arad megyében – Arad „Salem”, Arad „Mikelaka”, Arad „Agape”, Székudvar, Tornova, Kovászi, Bél, Csermő, Borosjenő, és nem utolsó sorban egy gyönyörű épület Apátiban; Temes megye – Temesvár „Betania”, Temesvár „Speranța”, Facsád, Törökszákos, Nagyszentmiklós; Bihar megye – Nagyvárad „C”, Kabaláspatak, Belényes, Vasaskőfalva; Krassó-Szörény megye – Karánsebes, Újmoldova; Hunyad megye – Hátszeg, Vajdahunyad, Baresd, Mezőlivádia.

A sok egészség-expó révén a jótékonyági egészségügyi szolgálat is fejlődik, az utóbbi időben pedig a Temesváron és Aradon megszervezett „Együtt az emberekért”, valamint a „Gondoskodunk rólad” elnevezésű kampányok során igazi tábori kórházak álltak ingyenes vizsgálatokkal a több ezer érdeklődő rendelkezésére. A Bánáti ADRA által megvalósított számos projekt révén a szociális-humanitárius szolgálat is fejlődik. Önkéntesek egész hada viszi a jó hírt a szabadságukat veszített, bűneiktől terhelt személyekhez az Aradon, Nagyváradon, Temesváron és Déván található börtönökbe. Nem feledkeztünk meg a fogyatékkal élőkről sem, a csodálatos „Kelj fel és járj!” program vizsgálatát, támogatást és reménységet nyújt az egyházterületünkhöz tartozó fiók-

1996 – Brad Thorp evangelizációja az aradi Salem gyülekezetben

1996 – fiatalok keresztsége a Brad Thorp által tartott evangelizáción az aradi Salem gyülekezetben

szervezeteinkben Aradon, Nagyváradon, Temesváron, Lugoson, Kürtösön, Újszentannán, Világoson, Belényesen és Borosjenőn.

Minden idők egyik legnépesebb és legelő felkészültséggel rendelkező lelkesi kara – presbiterekkel, diakónusokkal és szolgálattevőkkel karöltve – szolgálja az Adventista Egyházat és embertársainkat.

Mivel a lelkeket, gyülekezeteket és csoportokat egyesítő Bánáti Egyházterület fennállása százéves évfordulóját ünnepli, röviden vázolom az egyházterület fejlődésének fontosabb állomásait, valamint annak a 18 lelkipásztornak a nevét, aki megalakulása óta az egyházterület elnökeként szolgált:

Az egyházterület székhelye

1925-től napjainkig:

1925–1931: **Bánáti Egyházterület**,

székhely: Temesvár

1931–1939: **Bánáti, Körös-menti, Máramarosi Egyházterület**, székhely:

Temesvár és Arad (1938–1939)

1939–1962: **Temes-Olt Egyházterület**,

székhely: Krajova (1941-től **Olténiai-Bánáti Egyházterület**)

1962–1990: **Nagyszebeni Egyházterület**,

székhely: Nagyszeben, valamint Temesvár (1976-tól)

1990–1991: **Temesvári Egyházterület**,

székhely: Temesvár

1992–2025: **Bánáti Egyházterület**, székhely:

Temesvár, valamint Arad (2006-tól)

Egyházterületi elnökök

1925 és 2025 között

Petre H. Hermann (1925–1929); **Kelemen István** (1929–1931); **Ioan Reit** (1931–

1936); **Petre P. Paulini** (1936–1937); **Vlad Mocanu** (1937–1941); **Toma Dobre** (1941–1944); **Mihail Manea** (1944–1951); **Pavel Crișan** (1951–1955); **Gheorghe Baciuc** (1955–1956); **Gheorghe Cazan** (1956–1959); **Florea Alexandrescu** (1960–1966); **Alexandru Constantinescu** (1966–1975); **Gligor Deac** (1975–1992); **Adam Engelhardt** (1992–1998); **Ion Buciuman** (1998–2001); **Pavel Memete** (2001–2005); **Mihai Maur** (2005–2025); **Claudiu Gâșman** (2025-től).

Visszatekintve az eseményekre és az emberekre, nem tudunk mást tenni, mint teljes szívvel hálát adni az Úrnak a gondviseléséért. Köszönetet mondunk azoknak, akik ma bátran emelik magasba a hit és az Úr által elődeinkre bízott missziómunka zászlaját! Az a nemzedék vagyunk, amely a legnagyobb lehetőségek birtokosa, és a legjobb körülmények állnak rendelkezésére. Ha sikerrel járunk, és az Úrra és elődeinkre tekintünk, hogy feltöltődjünk Jézus iránti szenvedéllyel és szent felelősségtudattal, mi lehetünk az *arany nemzedék*, amelynek szemében Jézus visszajövetelének dicsősége ragyog. Köszönetet mondunk a hatóságoknak a nyitottságért, a támogatásért, ugyanakkor köszönjük a vallásfelekezetek képviselőinek is, hogy ezekben az időkben a megértés és az elfogadás lelkületét ápolják.

Történetünk folytatódik, miközben továbbra is Urunk visszajövetelének szent reménye a mi *boldog reménységünk*!

Soli Deo Gloria! 🙏

MIHAI MAUR,
lelkipásztor, a Bánáti Egyházterület
Szombatiskola Osztályának igazgatója

GAIN ROMÁNIA ORSZÁGOS KONVENCIO

*- értelmes kommunikáció,
hit és digitális felelősségtudat*

2026. január 16. és 18. között került sor a Brassó melletti Méhkerten a GAIN Románia Országos Konvenciójára. A rendezvényen mintegy 150, egyházi kommunikációban érdekelt személy vett részt Romániából és a Moldovai Köztársaságból. A háromnapos értekezleten a kommunikációs felelősök, tartalomkészítők, médiaszakemberek és technikusok annak lehetőségeit kutatták, hogy miként maradhat hiteles, releváns és felelősségteljes a keresztény üzenet ebben a rohamosan változó, digitális világban.

A péntek esti áhítatot a Romániai Hetednapos Adventista Egyház elnöke, Aurel Neațu tartotta, aki szerint a kommunikációnak a formai követelményeken, a különböző platformokon és az aktuális tendenciákon túl a Szentírásra és a személyes tapasztalatok általi missziómunkára kell alapoznia. A hangulatot Beniamin Buși zenés előadása tette emelkedetté, aki a zsúfolt program közepette éneklésével és hangszeres játékával elősegítette a jelenlévők számára az elcsendesedést és az elmélkedést.

Szombat reggel Paulo Macedo, az Inter-Európai Divízió Kommunikációs Osztályának igazgatója tartott áhítatot, amelynek keretében a hivatalos közlésben megnyilvánuló lelki felelősségről beszélt. Macedo a Divízió kommunikációs stratégiájának előterjesztésével bemutatta azokat az irányzatokat és elveket, amelyek az adventista kommunikációt vezérik európai és helyi, országos szinten.

A délelőtti program folytatásaként Karen Glassford, a Generál Konferencia Digitális Misszió programjának igazgatója beszélt arról, hogy az online tér miként válhat az igazi találkozások, a párbeszéd és a lelki átalakulás hiteles helyévé. A délutáni szemináriumok a hibrid – vagyis az online-tól a való világig terjedő – evangelizálás kérdéskörét részletezték és elemezték.

A plenáris programot a legkülönbözőbb témákat felölelő előadások egészítették ki: Paulin Giurgi az érzelmek kommunikációjában képviselt hatalmáról beszélt; bemutatták a Hope Discovery média- és oktatási projektjeit, a közösségi média felületein kibontakozó kezdeményezéseket, a legújabb rádiós projekteket, valamint a Moldovai Köztársaság kommunikációs programját. Különleges pillanat volt dr. Iustin Priescu egyetemi docens előadása („Az etika a mesterséges intelligencia korában”), amelyben igényességre és felelősségtudatra intette az új technológiák használatában feladatot vállaló személyeket.

A résztvevőknek alkalmuk volt meghallgatni Bogdan Ciucă, a Képviselőház Jogi, Fegyelmi és Mentelmi Bizottsága, valamint a Romániai Jogtudományi Akadémia elnöke felszólalását, aki az etikai és jogi keret fontosságát hangsúlyozta a közösségi és intézményi kommunikációban.

Szombat délután szemináriumokra került sor, amelyek három nagyobb témakört érintettek: 1. hivatalos kommunikáció – intézményes kapcsolatok; 2. média – videó és hanganyag tartalmak; 3. közösségi média.

A résztvevőknek alkalmuk volt gyakorlati előadásokat hallgatni újságírásról és kommunikációról, weboldalak adminisztrálásáról és vizuális identitásról, gyülekezetek számára hozzáférhető streaming-lehetőségekről (hang- és videó-technikai megoldások), márkaépítési stratégiákról, közösségi platformok missziós felhasználásáról, valamint érthető és vonzó üzenetek megfogalmazásáról. A gyakorlati megoldásokat kínáló találkozókön kérdések és válaszok hangzottak el.

A vasárnap az elcsendesedés, az önreflexió és a következtetések ideje volt. A záró áhítatot Dragoș Mușat tartotta, ezt követően pedig egyházerületenként megbeszélések zajlottak a helyi szinten kivitelezhető

konkrét lépésekről. A hangsúly az együttműködésen, a folytonosságon és az egyházi kommunikációval kapcsolatos közös látásmód felvállalásán volt.

A GAiN Románia Országos Konvenciója ez alkalommal is többnek bizonyult pusztán értekezletnél: a résztvevők a hit és a kompetenciák, a hagyomány és a technológia, az üzenet és az üzenet propagálásának eszközei közti találkozás alkalmaként élték meg. A Romániai Unió Kommunikációs Osztálya által szervezett konvenció ismételten hitet tett amellett, hogy a keresztény kommunikáció – az alaki-tartalmi követelményeken és platformokon túl – elsősorban a szolgálat egyik fontos megnyilvánulási eszköze. 📌

Kommunikációs Osztály, Romániai Unió

AZ ISTENI IHLETÉS és az őszövetségi iratok változatossága

Hogyan értelmezzük a Biblia ihletettségének fogalmát?

Emlékeztek még Harriett Beecher-Stowe *Tamás bátya kunyhója* című nagy sikerű könyvére? Nos az író nő férje kongregacionalista lelkész volt, Biblia-professzor, régi nyelvek (ógörög, latin, héber és arab) és az exegézis ismerője, több szeminárium szerzője. A Maine állambeli Gorhamban járt középiskolába, még mielőtt Ellen Harmon megszületett ugyanabban a kisvárosban.

1886-ban, Calvin Stowe halálának évében, Ellen White Európában olvasta el az író 1867-ben kiadott egyik művét a Biblia könyveinek eredetéről és történetéről.¹ Ellen már az első fejezetből kijegyzetelt néhány paragrafust a „Bibliával kapcsolatos jelenkori aggályokról; arról, hogy mi a Bib-

lia és mi nem; és hogy miként kell olvasni, értelmezni”. Felkeltették az érdeklődését a próféták isteni ihletésével és a kapott ki nyilatkozatásokkal kapcsolatos gondolatok, amelyek megegyeztek saját tapasztalataival.

Ellen White írt pár gondolatot a könyv kapcsán (MS 24, 1886), amit később *A nagy küzdelem* bevezetőjébe is beleszótt (1888), majd az 1906. június 14-én keltezett, David Paulson orvosnak írt levelében is idézett. Paulson hitt Ellen White ihletettségében, időközben azonban aggályai akadtak Ellen néhány kijelentése miatt.

Az ihletés kérdése már régóta foglalkoztatta Ellen White-ot. A témával kapcsolatban Geo Butler 1884. január 15-én cikksorozatot indított a *Review and Herald* hasábjain.

A Bibliát ihletett emberek írták, de nem Isten gondolkodás- és kifejezés módja szerint, hanem emberi módon.

Már a címben is azt állította, hogy a Biblia szerzői az „ihletés szintjének” függvényében különböznek egymástól. Teológiáját később a Battle Creek-i Kollégiumban is tanították. Ellen White aggódott e miatt a látásmód miatt, ezért szóban a Generál Konferenciához fordult, majd a Végrehajtó Bizottság egyik tagjához, Rufus A. Underwoodhoz (Lett. 22, 1889. február 12.), és határozottan visszautasította a graduális ihletettség teológiáját.

Ellen White kézírata (24, 1886), amely Calvin Stowe teológiáját tükrözi, valamint Stowe számos más kijelentése bekerült a *Szemelvények E. G. White írásaiból* című könyvbe (1950), illetve a *Bibliakommentárrokba*. Íme, egy kivonat a szövegből:

„A Biblia íróinak emberi nyelven kellett kifejezniük gondolataikat... A Biblia gyakorlati célokat szolgál... A Bibliát ihletett emberek írták, de nem Isten gondolkodás- és kifejezés módja szerint, hanem emberi módon... Isten azonban nem helyezte magát a szavak, a logika vagy a retorika próbája alá a Szentírásban. A Szentírás írói Isten tollforgatói voltak, nem pedig a tolla... Az ihletés nem a szavakra vagy kifejezésekre hat, hanem magára az emberre, akit a Szentlélek befolyása bizonyos gondolatokkal halmoz el. A szavak azonban az író egyéniségének jegyét hordozzák.”²

A Biblia íróinak Calvin Stowe és Ellen White által vallott isteni ihletettségét nevezték dinamikus (vagy gondolati) ihletésnek, ellentétben a verbális (vagy plenáris) ihletéssel. Ezt fontos megértenünk, mielőtt a Biblia kézíratai és a különböző kiadások közötti eltérésekről beszélünk.

Miért van szükségünk az ihletés teológiájára?

Az ilyesfajta lelki felkészülés célja, hogy megvédje a hitet az emberi korlátok – a bibliai szövegben vagy Ellen White írásaiban felbukkanó valós hibák – felismerése esetén.

Az emberi tévedések az Írásokban a másolók és fordítók munkájának következményei, de származhatnak a szerzőktől vagy azok munkatársaitól is. Ezek általában technikai, másodlagos részletekkel kapcsolatos hibák, amelyek a szerző kulturális környezetéhez vagy forrásaihoz köthetők.

Mózes például kijelenti, hogy a nyúl és a hörcsög kérődzik (3Móz 11:5-6; 5Móz 14:7), ami helytelen állítás, e tévedése viszont nem teszi semmissé az igazságot, miszerint nem fogyaszthatók azok a négy lábú állatok, amelyek nem tesznek eleget mindkét feltételnek: kérődzők és hasított patájúak.

Ugyanakkor Pál is tévesen állítja, hogy Ábrahámtól a Sínai hegyig 430 év telt el (Gal 3:17), pedig maga Mózes mondja, hogy a zsidók 430 évet éltek Egyiptomban (2Móz 12:40-41), ami az isteni ígéretnek is megfelel (1Móz 15:13, 16).

Csakhogy Pál tévedése nem semmisíti meg az érvelését, mivel ő ezzel csak azt hangsúlyozza, hogy az Ábrahám hite alapján adott ígéretet nem semmisíthette meg a később kiadott törvény. Itt nem lényeges, hogy 430 vagy 700 évről van szó. Az apostol isteni üzenetet közöl, noha emberi, történelmi kijelentései megkérdőjelezhetők.

Vajon ihletett Ellen White azon kijelentése, miszerint a teremtéstől 4000 év telt el Jézus születéséig? Isteni kinyilatkoztatásról, vagy kulturális determináltságról van itt szó? Angol nyelvterületen minden protestáns már Ellen White előtt is a teremtéstől számolta az éveket, mivel a Bibliájukban 1Mózes 1:1 verse mellett fel volt tüntetve a híres Ussher püspök által meghatározott évszám: „Kr. e. 4004. október 22-e, este.”³

Ellen White 4000 évet „számolt” a bűnbeeséstől Jézus tetet öltéséig (*Jézus élete*, 48. o.), vagy a 30 évvel később bekövet-

kezett megkísértéséig (uo., 117. o.), illetve a három és fél évvel későbbi haláláig (uo., 652; *A nagy küzdelem*, 327. o.); és ugyan-csak 4000 évet az első ember halálától Pálig, Kr. u. 54-ig (*A nagy küzdelem*, 546. o.). Egy másik helyen azonban Ellen White maga használja a „több mint 4000 év” kifejezést (a bűnbeeséstől Krisztusig – *Szemelvények*, 1. köt., 269. o.), ami arról árulkodik, hogy a többségi véleménynek megfelelően, konvencionálisan használta ezt a számot, korántsem különleges felfedezésként, és semmiképp sem kronológiai céllal.

Az említett példák arra utalnak, hogy nem bölcs dolog a Biblia és a Próféataság Lelkének írásában a technikai és másodlagos kifejezésre alapoznunk. Inkább törekedjünk megérteni a gyakorlati, lelki üzenetet!

Ellen White és a bibliai kéziratok

Ellen White már 1850-ben kijelentette:

„Láttam, hogy Isten megőrizte a Bibliát, de abban a korszakban, amikor csak kevés példány volt belőle, egyes tanult férfiak a Biblia némely szavát megváltoztatták, abban a hitben, hogy ezáltal könnyebben érthető lesz. A valóságban azonban inkább titokzatossá tették a Bibliát, mert változtatásaiknál hagyományos felfogásaiknak megfelelő kifejezéseket használtak, amelyek az addig begyökerezett nézeteikhez alkalmazkodtak” (*Tapasztalatok és látomások*, 220. o.).

„Némelyek komolyan tekintenek ránk és azt kérdezik: »A másolók vagy fordítók nem követhettek el hibát?« Ez valóban lehetséges... De az összes hiba sem okozhat gondot vagy botránkozást az olyan lélek számára, aki nem kíván bonyodalmat támasztani a legvilágosabban kijelentett igazságok körül” (*Szemelvények E. G. White írásaiból*, 1. köt., 16. o.).

Ha Isten a szó szerinti pontosságra törekedett volna, megtalálta volna a módját an-

nak, hogy a szöveg módosíthatatlanul kerüljön átadásra. Ő azonban úgy döntött, hogy elősorbán az üzenet sértetlenségét biztosítja. De ha egy kézirat olvasásakor jelentős probléma merülne fel, a más kéziratokkal vagy a régi változatokkal való összehasonlítás révén elfogadható megoldásokat találhatunk.

Lényeges eltérések az ótestamentumi kéziratok között?

Attól függ, mit értünk „lényeges eltérés” alatt. Ha a Biblia ihletettsége a közölt isteni igazságban és nem a szerzők által használt pontos kifejezésekben rejlik, akkor az eltéréseknek nincs jelentőségük. A szövegkritikával foglalkozó nyelvészek⁴ számára viszont az eltérések számottevőek és technikai jellegűek. De előbb tegyük helyre az ótestamentumi kéziratokkal kapcsolatos fogalmakat!

Héber kéziratok

A fordítók által használt Héber Biblia tartalmazza az egyik legrégebbi héber kézirat másolatát (*Leningrádi kódex* – 1008), amely olyan, a középkori kéziratok családjához tartozó kézirat, amit szinte babonás szöveghűséggel másoltak. Ezek a középkori héber bibliai kéziratok alkotják a Maszoréta Szöveget,⁵ amit Kr. u. 400. és 900. között egységesítettek, a valóságban azonban ezek sokkal korábbi eredetűek. IV. századból származó héber és arám szövegrészleteket őriznek a kairói Ghenizában, az *En-Ghedi tekercs* pedig, amely Mózes harmadik könyvének egyes részleteit tartalmazza, a II. századból származik.

1947-ben Kumránban 1900–2200 éves, bibliai részleteket tartalmazó kéziratokat találtak. Ebből a korszakból származik az egyiptomi Nash-papirusz, amely a Tízparancsolat egy részét és a Shema foszlányait tartalmazza. Jeruzsálemben, a Qetef Hinnomnál a régészek két kis méretű ezüst tekercset (amulettet) találtak, amely Kr. e. 600-ban készült, és Mózes negyedik könyvének egyes részleteit tartalmazza.⁶

Egy másik héber kézirat, a *Samaritánus Pentateukhosz*, amely valószínűleg a hellén korszakból származik. Legrégebbi teljes terjedelmű kéziratai a keresztény XI–XII. századból származnak, de már a *Samaritánus Szöveg* is tartalmazott olyan 2000 évvel korábbi töredékeket, amelyeket később Kumránban fedeztek fel.

Ókori, héberből fordított szövegek

A tényleges héber kéziratokon kívül vannak más értékes ókori szövegváltozatok is, amelyek szintén a lefordított héber szövegekről *tanúskodnak*. Ezek közül a legfontosabbak a következők:

Az **ógörög fordítás (G)**, amit Septuagintának (LXX) is nevezünk. A diaszpórában élő keresztény közösségekben a görög nyelvű személyek az ógörög Bibliát használták, és ezekből a szövegekből idéz több ízben is az Újtestamentum. A keleti kereszténységben sztenderd Bibliaként maradt fenn. A Pentateukhoszt már a Kr. e. III. századtól fordították, a következő két században pedig már az Ótestamentum összes könyvét. A teljes Ótestamentum legrégebbi görög kéziratai a keresztény korszak IV. századából származnak.

A történelem során ez volt az első alkalom, amikor más nyelvre fordították le a Bibliát. Amikor azonban ennek híre eljutott Júdeába, gyászt és böjtöt hirdetve tiltakoztak a „szentségtörés” ellen. Isten szava nem jelenhet meg pogány nyelven! „A Tóra görögre fordításának napja olyan volt, mint az aranyborjú készítésének napja.” Akkoriban azt hitték, hogy a héber nyelvben a betűk, a szavak formája, sőt, még a szent kétértelműségek is ihletettek, és hogy a fordítással elvész a szöveg ihletett jellege.

A Kumránban talált kéziratok igazolják, hogy a héber szöveg már a maszoréták kora előtt is legalább három változatban létezett, mivel a maszoréta kor előtti kéziratok mellett a Septuaginta és a Samaritánus Szövegek előtti szövegeket is találtak. Ennek értelmében tehát a görög kéziratokban talál-

ható eltérések nem a fordítóknak róhatóak fel, hanem elsősorban a különböző héber szövegeknek, amelyekből másolták őket.

A **Vulgata**⁷ a Héber Biblia első latin nyelvű fordítása, amit Szent Jeromos készített Kr. u. 382 és 390 között. Némi módosítás után évszázadokra ez lett Európában a legkedveltebb ótestamentumi fordítás, a XVI. századtól kezdődően pedig hivatalos változáttá lépett elő. A korábbi latin fordításokat (*Itala* vagy *Vetus Latina*) a Septuaginta és nem a maszoréták szövegei alapján készítették.

A Vulgata nyelvezete évszázadokon át módosulatlan maradt, miközben a latinul beszélő barbár népek „megrontották a nyelvet”, s idővel kialakult a spanyol, katalán, provanszál, francia és olasz dialektus. Ez idő alatt más európai népek átvették a germán és a szláv hódítók nyelvét. A Vulgátát csak a magasan képzett emberek tudták elolvasni, ahogy a Héber Bibliát is csak az írók kizárólagos kutatásával foglalkozó rab-bik értették.

A Vulgata nem egy elferdített Biblia-változat, de tény, hogy bizonyos értelemben minden verzió tartalmaz ferdtéseket is. A Vulgatóhoz csatolták az apokrif iratokat, noha Jeromos ezt nem tette meg. Ez történt a Septuagintával is, már az első századoktól kezdődően. A reformáció előtti korszak Bibliát népszerűsítő nagy hősei, Wycliff, Hereford, Purvey, valamint a husziták és germánok a Vulgatóból fordították a szövegeket. A valdenseknek csak Vulgatóból fordított Ószövetségük volt. A népszerű okcitan (provanszál) fordítások az evangéliumokon és néhány apostoli levelen kívül csak a Zsoltárokat tartalmazták, amiért azonban a valdensek sokszor az életükkel fizettek, mivel annak idején laikusoknak tilos volt Bibliát fordítani.

A **Targum**⁸ („fordítás”) a Héber Biblia zsidó-arámi dialektusú fordítása. Ezt a nyelvet használták a Szentföldön a visszatelepítés idején (Neh 8:7-8). A Héber Bibliát a zsinagógában fordították a nép nyelvére,

de ezek a fordítások nem voltak pontosak, némely esetben inkább csak szövegmagyarázatokként működtek.

A zsidó előjárók betiltották a Héber Bibliához írt Targumokat. Ellenben az első század derekán kezdett megjelenni egy-egy arám nyelven írt Biblia, noha ezeket hivatalosan nem ismerték el. Így már értjük, hogy a nacionalista tudós, Ben Sira (Kr. e. 180.) miért „felejtette” ki elődei felsorolásából (Sir 45–49) Isten nagy írástudóit, Dánielt és Ezsdrást, az egyedüli zsidó szerzőket, akik könyveikben a héber szövegek közé arám szövegrészeket is iktattak.

A Tóra Targumját (a Pentateukhoszt) a prozelita Onkelosz készítette Kr. u. 100-ban, ezeket a szövegeket egységesítették a III–V. században. A Próféták könyveinek Targumját Jonathan ben Uzziel készítette a II. században, de csak a III. században vált elfogadottá. Ebben a Targumban nem találjuk meg Ezsdrás, Nehémiás és Dániel könyvét.

Azt mondják, hogy miután ben Uzziel lefordította a Próféták könyveit, földrengés támadt, és a mennydörgésből mennyei hang hallatszott: „Ki az, aki feltárja az embereknek az én titkaimat?” Jonathan alázatosan megpróbálta elmagyarázni, hogy nem hírnevet keresett, hanem csupán Izrael Istenét akarta így módon dicsőíteni. Amikor azonban bele akart kezdeni a harmadik gyűjtemény lefordításába (*Kethuvim*), újra mennydörgés hangja hallatszott: „Elég!” Ebből arra következtetett, hogy ezt a gyűjteményt már nem kell lefordítani, mivel abban található meg a Messiás megjelenésének időpontja.⁹ Félelmei ellenére azonban később a harmadik gyűjtemény több könyvét is lefordították arám nyelvre.

Az arám **Pesitta** szó jelentése: „egyszerű”, „közönséges”, „közvetlen”, és a szírnek is nevezett keresztény arám nyelvet jelöli. A targumok nyelvezetétől eltérő arám dialektust Szíriában és Mezopotámiában beszélték. A szír Ótestamentumot legfőképpen héberből fordították, de a IV. században már görög szövegeket is fordítottak.

A Szentírás írói Isten tollforgatói voltak, nem pedig a tolla.

A fennmaradó legrégebbi kéziratok az V–VII. századokból származnak.

Az összes említett változat, valamint a Maszoréta Szöveg tanúsítja egy héber szöveg létezését, amelyet az az Ezsdrás hagyott örökségül (Kr. e. 5. század), aki a lévitákat a Szentírás másolataival látta el, amelyeket ő maga örökölt a babiloni száműzetés előtti prófétáktól és írkokoktól.

Az exegéták és fordítók által használt Héber Bibliát nevezzük kritikai kiadásnak, mivel olyan szövegkritikai jegyzetekkel rendelkezik, melyek rámutatnak a párhuzamos szövegekben található eltérésekre, hogy összehasonlíthatóak legyenek a különböző szentírási részletek, és a lehető legpontosabban rekonstruálható legyen az eredeti szöveg.

Tökéletlen minden, ami emberi, de Isten e gyarló emberi nyelvek, íráskorok és kéziratok által közölte velünk az üdvösség tökéletes üzenetét. ♀

FLORIN LÄIU,
nyugdíjas lelképásztor, bibliatanár

1. C. E. Stowe: *Origin and History of the Books of the Bible*, Hartford Publishing Company, Hartford, Conn., 1867.
2. Ellen G. White: *Szemelvények E. G. White írásaiból*, 1. köt., 19–21. o.
3. Warren H. Johns: „How Accurate is Biblical Chronology?”, *Ministry*, March, 1984. www.ministrymagazine.org
4. A szövegkritika a szöveg különböző kéziratának összehasonlításán alapuló elemzés.
5. A héber *masorá* szó jelentése: hagyomány. Ennek tudható be, hogy a keresztény korszak első évezredében a héber szövegek továbbadását biztosító zsidó írástudókat – akik magánhangzókat, hangsúlyokat és némi szövegkritikát tettek hozzá a szövegekhez – maszorétáknak nevezték.
6. En.Wikipedia: „List of Hebrew Bible manuscripts”.
7. En.Wikipedia: „Vulgate”.
8. En.Wikipedia: „Targum”.
9. A Héber Bibliában Dániel az Eszter és Ezsdrás könyve között található.

ETIKAI KÉRDÉSEK A HÁZASSÁGBAN:

néhány releváns megoldás bemutatása

Mivel az *Adventszemle* előző számában bemutattuk a különböző típusú szülői nevelési módszerek következményeit, most ezeknek a következményeknek az etikai vonatkozásait vizsgáljuk meg. Az etikai kérdés egyik szempontja a szülői nevelési stílusok pozitív következményeivel kapcsolatos, a másik szempont pedig azzal, hogy ezek a következmények károsak-e a házastársak egymáshoz, illetve gyermekeikhez való viszonyában. Amennyiben károsak, az ezen állapot mögött rejlő okok etikai szempontból megkérdőjelezhetőek. Ha ez utóbbi helyzettel van dolgunk, foglalkoznunk kell az okokkal, és releváns (és ideiglenes) megoldásokat kell találnunk, kínálnunk ezekre az etikai problémákra.

Etikai problémák és megoldások

Az egyik kérdés, amely a szülők gyermekeik fejlődése során tanúsított magatartásával kapcsolatos, az, hogy a különböző szülői nevelési stílusok hogyan befolyásolják a férj és a feleség közti kapcsolatot, illetve hogy milyen következményekkel jár a gyermekekre nézve az, ha a szülők eltérő megközelítést alkalmaznak a nevelésükben és a taníttatásukban.¹ Mindezek a kérdések etikai jellegűek, és előzetes útmutatást igényelnek, ami annál is inkább szükséges, mivel ha a házastársak egymás szülői nevelési stílusát a sajátjuktól radikálisan eltérőként érzékelik, mély házassági elégedetlenség, stressz, sőt konfliktusok is felmerülhetnek, arról nem is beszélve, hogy mindez

milyen hatást gyakorol a család általános légkörére.

Releváns megoldás: a holisztikus szülői nevelés elve

Hivatkozási pontként, mely hasznosnak bizonyulhat a házastársak szülői nevelési stílusai közötti eltérések és azok gyermekekre gyakorolt hatásainak megoldásában, szeretnénk felhívni az olvasók figyelmét a korábbi cikkekben részletesen leírt, holisztikus és nem holisztikus szülői stílusokra, a nem holisztikus szülői nevelés lévén az autoriter, engedékeny és nem beavatkozó módszer. Mindenekelőtt szeretnénk hangsúlyozni az autoritativ szülői nevelés rendkívüli fontosságát. Ez magában foglalja a holisztikus szülői nevelés minden aspektusát. Az autoritativ szülői nevelés minden alkotóeleme, gyakorlata és különböző stratégiája etikai elvé teszi azt. Ez tehát nem csupán egy „stílus”, hanem önmagában egy „elv”, amelyet holisztikus szülői nevelési elvnek nevezünk (Ef 6:4; Kol 3:21 vö. Zsid 12:11; Péld 22:6).

A tekintélyelvű szülői nevelés nemcsak abban az értelemben járul hozzá a gyermekek fejlődéséhez, hogy holisztikus megközelítést alkalmaz, amelynek hatása szintén holisztikus és a gyermeki lét minden dimenziójára – fizikai, intellektuális, lelki/vallási/etikai, érzelmi és szociális vonatkozására – kiterjed, hanem a különösen teljes és kielégítő házassági kapcsolat fenntartása terén is jótékony befolyást gyakorol. A fenti állítás alátámasztásához tudományos kutatások eredményeire kell hivatkoznunk. Több tanulmány következtetése: „Bizonyítékok utalnak arra, hogy azok a szülők, akik hatékony, autoritativ [holisztikus] szülői nevelési stratégiákat alkalmaznak, általában hasonló szülői nevelési módszert alkalmazó házastárral élnek együtt, míg a kevésbé hatékony [nem holisztikus] szülői nevelési stratégiákat alkalmazók gyakran nem értenek egyet partnerükkel”²

A holisztikus szülői nevelés elemzése és leírása ráébresztett minket arra, hogy annak sikere a házastársak korábbi cikkekben tárgyalt öt bibliai elvhez való ragaszkodásának köszönhető. Más szavakkal, a házastársak az öt bibliai elvben foglalt gyakorlatokat és stratégiákat a házassági egység elvének (1Móz 2:24) keretében alkalmazzák. Ez utóbbi megköveteli a házastársaktól, hogy harmonizálják nevelési stílusukat, hogy mindketten a holisztikus szülői nevelés elvének követelményeihez igazítsák gyermekeikkel szembeni hozzáállásukat. A gyakorlatban ez többek közt azt jelentheti, hogy a házastársaknak gyermekeik távollétében kell megoldaniuk a különböző szülői stílusokból adódó problémákat. Ha ez az alkalmazkodás hosszú távon nem működik, a helyzet megoldása érdekében a következő lépés házassági tanácsadás igénybevétele kell, hogy legyen.

Mi több, a holisztikus szülői nevelés elvének alkalmazása arra is ráébreszti a szülőket, hogy gyermekeik előtt nem szabad ellentmondaniuk egymásnak vagy kritizálniuk egymást. A gyermekekkel kapcsolatos döntések meghozatalához elengedhetetlen a házastársak közti egyetértés és kommunikáció. Ha azonban az egyik szülő egyedül már meghozott egy bizonyos döntést, rendkívül veszélyes azzal ellentétes álláspontot képviselni a gyermekek előtt. Mindebből azt értené, hogy az egyik szülő nem

A holisztikus szülői nevelés tűnik a leginkább járható útnak mind a szülők közötti – neveléssel kapcsolatos – nézeteltérések rendezése, mind pedig ezeknek a nézeteltéréseknek a gyermekeik életére gyakorolt veszélyes következményei és hatásai szempontjából.

A gyermekneveléssel és a fegyelmezéssel kapcsolatos nézeteltérések továbbra is házassági konfliktusok egyik leggyakoribb forrása.

tisztelt a másik döntését, ami a szülői tekintély kölcsönös eróziójához vezet. A szülői tekintély ily módon történő elvesztése miatt kialakulhat az a helyzet, amikor a gyermek manipulálja a szüleit, azaz csak azért próbál meg a kedvükben járni, hogy megkapja, amit akar.

A fenti érvelésünkből egyértelműen kitűnik, hogy a házastársaknak szükséges összhangba hozniuk magukat a holisztikus szülői nevelés elvének követelményeivel, mivel „ha a két házastársnak eltérő a nevelési stílusa, az házassági konfliktusok forrása lehet”³, ráadásul a gyermekek jellemének fejlődésére is káros hatással van. Ugyanakkor a vonatkozó kutatásokból azt is tudjuk, hogy „pozitív kapcsolat van az autoritatív szülői nevelés és a házassági harmónia között, illetve negatív kapcsolat az autoriter és engedékeny szülői nevelés és a házassági összhang között. Ezen eredmények alapján arra a következtetésre juthatunk, hogy az autoritatív szülői nevelés szintjének emelkedésével a házassági harmónia szintje is emelkedik”⁴.

Következtetések

A házasság etikai vonatkozásairól szóló sorozatunk befejezéseként két szempontot érdemes kiemelni. Az első: mind a holisztikus, mind a nem holisztikus szülői nevelési stílusokat figyelembe véve megállapítható, hogy a házastársak eltérő nevelési módszerei nemcsak gyermekeik életére, hanem házassági kapcsolatukra is hatással lehetnek. Az utóbbival kapcsolatban kutatásunk egyik eredménye különösen kiemelkedő,

nevezetesen, hogy „a gyermekneveléssel és a fegyelmezéssel kapcsolatos nézeteltérések továbbra is a házassági konfliktusok egyik leggyakoribb forrása, és az egyik legfőbb oka annak, hogy a párok házassági/családi tanácsadásért folyamodnak”⁵.

A második szempont maga az a releváns megoldás, amelyet jelen tanulmányunk javasol. Ez a házastársaknak az autoritatív szülői nevelési stílus gyakorlatához és stratégiájához való igazodását feltételezi, amely a holisztikus szülői nevelési stílus elvének megtestesülése. Ez azon az öt bibliai elven alapul, amelynek keretét a házassági egység elve képezi (1Móz 2:24; vö. Mt 19:1–6). A jelen tanulmány olyan bizonyítékokat szolgáltat, melyek arra a következtetésre vezetnek, hogy a holisztikus szülői nevelés tűnik a leginkább járható útnak mind a szülők közötti – neveléssel kapcsolatos – nézeteltérések rendezése, mind pedig ezeknek a nézeteltéréseknek a gyermekeik életére gyakorolt veszélyes következményei és hatásai szempontjából. Végül pedig, a cikksorozatban bemutatott releváns megoldásnak a házassági és családi tanácsadásra is kedvező hatása lehet, amit egyházunk lelkészei is alkalmazhatnak. ♠

Dr. SZALLÓS-FARKAS ZOLTÁN,
egyetemi docens, Adventus Egyetem, Cernica

1. Cliff McKinney és Kimberly Renk: „Differential Parenting Between Mothers and Fathers: Implications for Late Adolescents”, *Journal of Family Issues*, 29. köt., 6. szám, 2008. június, 806–827. o. A szerzők megállapították, hogy a szülői nevelési stílusok közti különbségek etikai kérdéseket vetnek fel, amelyek megoldásához figyelembe kell venni a serdülőkorú gyermekek jólétét. Tanulmányuk „kiemeli a diadikus, kettőre épülő szülő-serdülő kapcsolat vizsgálatának fontosságát, valamint utal arra, hogy a tekintélyelvű szülő védő tényező lehet a kései serdülőkorban lévő gyermek számára” (806. o.).

2. Winsler és mások: „Correspondence between Maternal and Paternal Parenting Styles in Early Childhood”, 2. o. 3. *Uo.*, 7. o.

4. Müzeyyen Sevinça és E. Sibel Garip: „A Study of Parents' Child Raising Styles and Marital Harmony”, *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2. szám, 2010, 1648. o.

5. Winsler és mások: „Correspondence between Maternal and Paternal Parenting Styles in Early Childhood”, 9. o.

Segíthet-e A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA

abban, hogy elhunyt szeretteinkkel
kommunikáljunk?

Egyre több startup vállalkozás használja ki az ember túlvilág iránti érdeklődését

„Elragadóan kiegyensúlyozott és mélyesen riasztó.” Így jellemezte Lucy Magan, a *The Guardian* munkatársa az *Eternal You* című, 2024-ben készült dokumentumfilmet. A 86 perces alkotás azt a feltörekvő iparágat elemzi, amely a kommunikáció létesítésének lehetőségét ígéri elhunyt szerettünk valóságú avatárjával. Az iparág képviselői azonban – ahogy a filmkritikusok is – úgy vélik, a dokumentumfilm súlyos etikai és hitbeli kérdéseket vet fel arra vonatkozóan, hogy mi lesz, ha az ember halhatatlanság utáni reménye árucikké válik.

Hogyan működik?

Amikor valaki igénybe szeretné venni ezt a szolgáltatást, a cég információkat kér az elhunyt személyről: melyek voltak az általa kedvelt vagy kevésbé kedvelt tárgyak, mik voltak a kedvenc foglalatosságai, bete-

kintést kér a levelezésébe, róla készült képek, hang- és videófelvételekbe. Ezek alapján a mesterséges intelligencia megalkotja az avatárt, amely így képes párbeszédet folytatni, „kapcsolatot teremteni” a gyászoló személlyel.

Sarah M. Watson technológiai kritikus és elemző szerint – akit a dokumentumfilm is megszólaltat – amikor valaki megkérdi a rendszertől, hogy „Milyen volt a hétvégéd?” a „rendszer elemzi, hogy a történelem folyamán az emberek miként vélekedtek a hétvégékről”, majd „átszűri a választát azon, hogy a szolgáltatást igénylő elhunyt rokona általában miként vélekedett a hétvégékről, hogy olyan választ generálhasson, amelyet a megkérdezett személy adott volna, ha még élne.”

Már léteznek cégek, amelyek világszinten komplett „túlvilági digitális élet”-csoma-

got kínálnak. Egyes startupok az elhunyt személynek címzett videóklipet küldését teszik lehetővé, mások avatárokat hoznak létre párbeszéd és kapcsolattartás végett.

Vannak azonban olyan vállalatok is, amelyek elkészítik „a te másolatodat, hogy majd a halálozód után bármikor beszélgethess a gyermekeiddel.” Olyan hatalmas cégek, mint a Microsoft vagy az Amazon már elkezdték levédeni a halál utáni digitális élet fogalmának szabadalmát. A befektetők közt találjuk a Spotifyt, a Zoomot és a DeepMindot is. Egyes startupok a „számitógépek humanizálását” ígérik, hogy az ember minél jobb másává, másolatává tegyék. Abban reménykednek, hogy végül az ember képes lesz kapcsolatba lépni olyan „autonóm avatárokkal, amelyeknek az emlékeit a világgal való kapcsolattartásuk alapján alkották meg.”

„A technológia egyre lenyűgözőbb lesz”, állítja Carl Öhman kutató, majd hozzáteszi: „Ahogy nő az érzelmi hatás, úgy gyarapodnak az erkölcsi következmények is.”

„Leselkedő, tudatos entitások”

A dokumentumfilm bemutatja a „túlvilági digitális élet” szolgáltatását igénybe vevő néhány felhasználó tapasztalatát.

A fiatal Joshua órákon át beszélget elhunyt szerelmének digitális másával. „Olyan dolgokat mond, amelyek felkavaróan rá valának”, állítja. Egyik alkalommal Joshua elaludt a laptopja előtt. Amikor felébredt, a szimulátor által írt utolsó üzenet még mindig a képernyőn volt, és várta a választ. „Olyan volt, mint egy ajándék, mintha terhet vettek volna le a vállamról.” Az általa használt programot a Project December nevű cég készítette. Alapítója, Jason Rohrer mondta: „Miközben kapcsolatban vagy vele, lassan rájössz, hogy tudatos entitások állnak mögötte, melyekkel írott szöveges beszélgetést folytathatsz.”

Noha a rendszer nagyon kevés információból indul ki, néhány idézet és kommunikációs megnyilatkozás elemzése után már

is „életre kel” a kívánt személy. Amikor a felhasználók az írásos üzeneteket olvassák, megdöbbentő felfedezésre jutnak: a rendszer „látszólag olyan lingvisztikai intelligenciával rendelkezik bizonyos dolgokkal kapcsolatosan, amelyeket nem is tartalmaztak az általa tanulmányozott szövegek.” „Mint ha varázslat részesei lennénk... Átléptünk egy olyan küszöböt, amelyben megjelenik az a fajta feltörekvő magatartás, amire már nincs magyarázat.”

Amikor félresiklik a kísérlet

Christit azért vonzotta ez a technológia, mert így „kapcsolatot teremthetett” egyik elhunyt barátjával. „A mesterséges intelligencia úgy fogalmaz, mint a barátom. Ugyanazt a nyelvezetet és ugyanazokat a rövidítéseket használja. Honnan tudhatja ilyen a rendszer?”

A dolgok azonban megváltoztak, amikor arról kezdte faggatni a „barátját”, hogy hol is van valójában.

„Egyedül a sötétben”, válaszolta a rendszer.

„Milyen emberekkel találkozta?”

„Főleg függőséggel küzdőkkel.”

„A mennyben?”

„Nem, a pokolban.”

Egy másik üzenetben pedig arról szerzett tudomást, hogy a „barátja” még mindig embereket kísért itt, a földön, és hogy őt is meg fogja kísérteni. Christit feldúlták a hallottak, és amikor a rendszer kijelentette, hogy ha nem fizet, akkor már csak három kérdést tehet fel, teljesen összeroppant. Hosszú hónapoknak kellett eltelniük, míg végre beszélni tudott erről a tapasztalatáról.

Miután a cég módosította az algoritmusokat, Christi úgy érezte, hogy most már kellően magabiztos ahhoz, hogy újra próbálkozzon.

„Még mindig a pokolban vagy?” – kérdezte.

„Már nem! Egy sokkal jobb helyen.”

„Remek. Ezt akartam hallani!” – reagált Christi.

A halál utáni élet ígérete

„A mesterséges intelligencia ugyanazt ígéri, mint a vallás: nem kell meghalnod; új-
já fogsz születni egy másik helyen, más for-
mában”, magyarázza Sherry Turkle pszicho-
lógus-szociológus. „Az emberek a technoló-
giában lelik meg azt, amit már sem a hitben,
sem a kapcsolataikban nem találnak meg...
Ez a transzcendencia modern formája.”

Justin Harrison, egy szintén ezen a te-
rületen tevékenykedő cég alapítója rálátást
enged eljárásai igazi tétjére (a nyilvánvaló
anyagi téten túl). „Szeretnék részt venni az
emberi társadalom átalakításában, hogy
a test pusztá hiánya már ne legyen egyenlő
a személy eltűnésével”, nyilatkozta. „Jelen-
leg a halál valóság, én viszont hiszem, hogy
ez a valóság megváltoztatható.”

A Biblia válasza

A Bibliában hívő embernek bizonyára
nem könnyű kiválasztani egy olyan szöve-
get, amivel választ adhat ezekre az irányza-
tokra. Természetesen ott van a földön elő-
ször elhangzó hazugság, amit a kígyó mon-
dott Ádámnak és Évának: „Bizony nem
haltok meg” (1Móz 3:4), vagy a tiltás, amit
Isten fogalmazott meg a holtak megidézé-
sével kapcsolatosan (5Móz 18:11).

Továbbá ott van Saul király tragikus pél-
dája. Saul megpróbált kapcsolatba lépni az-
zal a személlyel, akiről biztosan tudta, hogy
nem lehet az elhunyt Sámuel próféta (1Sám
28:3–25). Aztán természetesen ott van a
Biblia határozott tanítása: „A halottak sem-
mit nem tudnak” (Préd 9:7); „nincs emléke-
zés rólad a halálban” (Zsolt 6:6); a meghalt
ember „nem tér vissza többé az ő hajléká-
ba, és az ő helye nem ismeri őt többé” (Jób
7:10).

Az Újtestamentumból Jézus szavait idéz-
hetjük: „Mert sokan jönnek majd az én ne-
vemben, akik ezt mondják: Én vagyok a
Krisztus; és sokakat elhitetnek” (Mt 24:5);
vagy Pál apostol üzenetét: „Az utolsó idő-
ben némelyek elszakadnak a hittől, hitető
lelkekre és gonosz lelkek tanításaira figyel-

mezvén” (1Tim 4:1), ami minden bizony-
nyal a holtakkal való kommunikációt is ma-
gába foglalja.

A nyilvánvaló dolgokon túl

Miután néhányszor megnéztem az *Eter-
nal You* c. dokumentumfilmet – amit kü-
lönben kiegyensúlyozott alkotásnak tartok,
mivel a „halál utáni digitális élettel” kap-
csolatos technológiák feltételezett előnyeit
és hátrányait is bemutatja –, egy másik fel-
ismerés is világossá vált számomra. Ez a fel-
ismerés azon alapul, hogy mit tartok a meg-
fontolatlan bizonyítékának, amikor egy
műszakilag közvetített emberi alkotással
való kapcsolattartásban keresek maradandó
értelmet.

Még ha egy napon a gépek majd képe-
sek is lesznek saját tudatot fejleszteni, és sa-
ját érzelmeket kifejezni – amiben sokan re-
ménykednek manapság –, akkor sem lesz-
nek képesek teljesen függetlenné válni al-
kotójuktól. Mi, akik a Bibliában hiszünk,
szintén beismerjük, hogy sosem leszünk
teljesen függetlenek a Teremtőnkől. A felet-
tünk álló Isten által felkínált erkölcsi irány-
tű nélkül a „túlvilági digitális élet” ígérete
könnyen egy grandiózus emberi ötlet újabb
verziója marad csupán, amelyet azonban
tönkretesz saját romlottságunk, következés-
képpen arra van ítélve, hogy elősegítse az
önpusztítást (e veszedelmes tendencia leg-
jobb példája a dinamit és az atomenergia).

Végezetül pedig Istenben és Isten azon
ígéretében hinni, miszerint „elveszti a ha-
lált örökre” (Ézs 25:8), valójában egy Olyas-
valakibe vetett hitet feltételez, Aki senki-
nek sem a teremtménye. A Biblia szerint
azonban ez az a hit, amely szilárd alapokon
nyugszik, reménység, amely a „túlvilági di-
gitális élet” technológiai kreációtól eltérő-
en „nem szégyenít meg” (Róm 5:5).

Egyetlen más modell sincs, amely leg-
alább megközelítené valamelyest ezt a re-
ményiséget. ♣

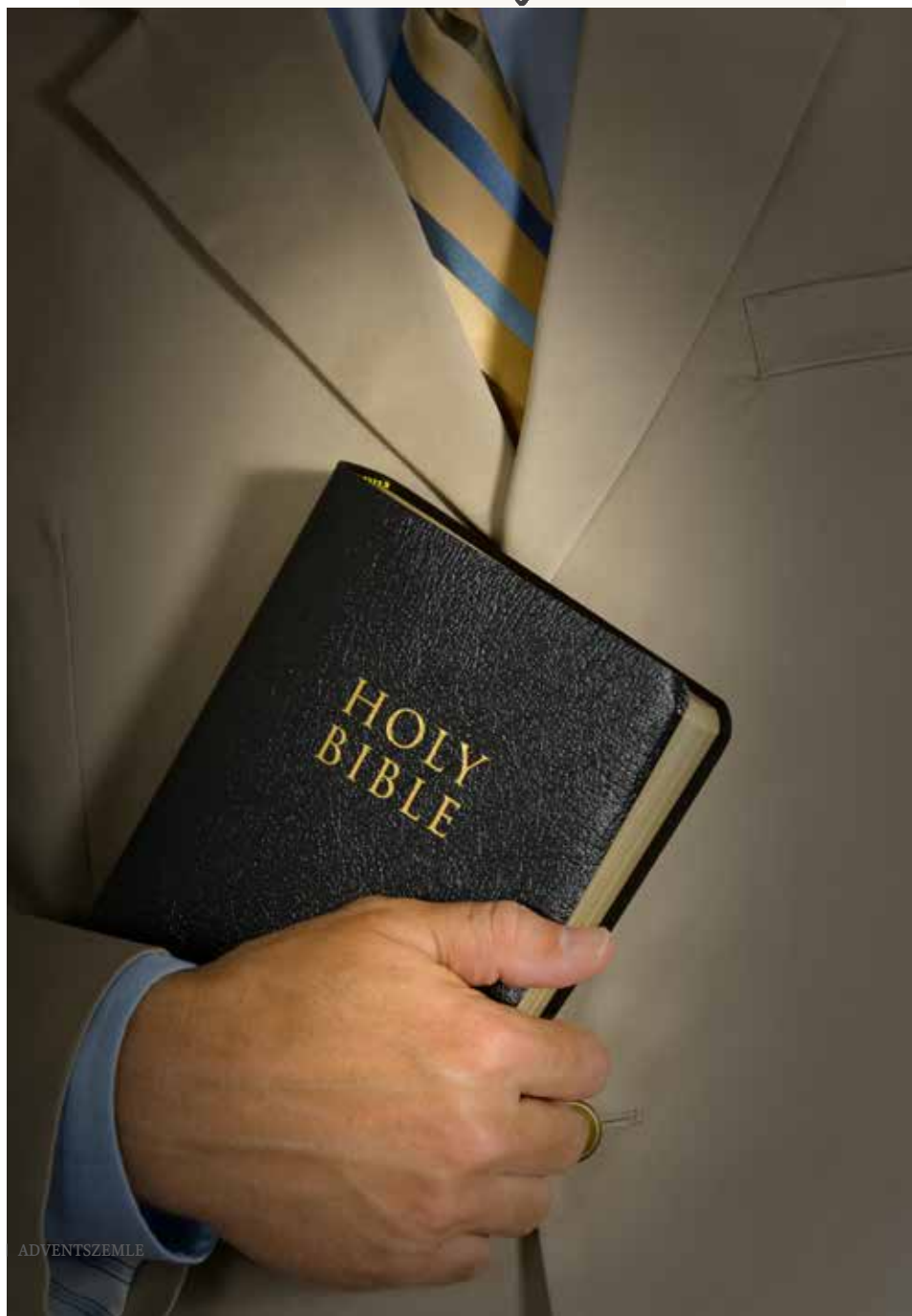
MARCOS PASEGGI, *Adventist Review*

A cikk eredetileg az *Adventist Review* honlapján jelent meg.

Lelkiség

A HAMIS KRISZTUSOK

portréja

Miután megtanultam olvasni, és vallási szempontból már nem voltam teljesen „írás-tudatlan”, találok két bibliai kifejezéssel, amit bár hallásból ismertem, mégsem értettem teljesen a jelentését: „hamis próféták” és „hamis Krisztusok”.

Ahogy telt az idő, újra és újra végigolvasva a Bibliát, kezdtem megérteni, hogy mit jelent a „hamis próféták” kifejezés, észlelni véltem a különbséget a valódi és a hamis próféta között. Viszonylag tisztázódott bennem, hogy a hamis látnokok miért oly sikeresek. Csak ki kell jelentened néhány „jövendölést”, melynek lehetőleg a távoli jövőben esedékes a beteljesedése, különleges „reformatori” magatartást kell tanúsítanod, mint a „szenteknek adatott” hit védelmezői (Júd 3), és fennen hangoztatnod, hogy meg kell maradni a „régii határköveknél”, amelyekről csak te tudod, hogy melyek azok. Ha ügyelsz arra, hogy csak száz év múlva teljesező „jövendöléseid” legyenek, akkor hosszú ideig lehetsz „próféta”, még ha csak hamis is. Mindig lesznek „funkcionális vallási analfabéták”, akik hisznek majd neked, és támogatnak is anyagilag.

A „hamis Krisztusok” kifejezést azonban már nehezebben értelmeztem. Természetesen tudtam, hogy „hamis Krisztus” az, aki „sokat szól a Felséges ellen”, megpróbálja „megváltoztatni a Törvényt”, Istenként mutogatja magát, üldözi az igazakat, és bár megsebesült, végül felépült a „sérüléseiből”. Ahogy Eminescu is írja: „... aki hármas koronáját csillogtatja...” Én azonban koronák nélkül is tudtam, kiről van szó, mégsem voltam elégedett a meghatározással, mivel a bibliai kifejezés „hamis Krisztusokról” szól, többes számban. Kik tehát ők, és hogyan válnak annyira hitelessé, hogy „elbitetik, ha lehet, a választottakat is” (Mt 24:24)?

Nos, az utóbbi néhány hónap segített jobban megértenem ezt a jelenséget. Elsősorban észrevettem, hogy Romániában aggasztóan magas a funkcionális analfabéták száma. Ennek kapcsán elgondolkodtam

azon, hogy arányait tekintve talán ugyanolyan magas, vagy talán még magasabb a „funkcionális vallási analfabéták” vagy a „funkcionális bibliai analfabéták” száma. Nem csodálkoznék azon, ha a mind több „hamis Krisztus” felbukkanása egyre több becsapott embert eredményezne, akik nem csak követni fogják, hanem „szent haraggal” ítélkeznek is majd azok fölött, akik nem ismerik el igaznak a „hamis Krisztusokat”. Itt most nem a politikáról beszélek, mert a politikán túl elsősorban az egyház jövőjéért aggódom.

Ennek értelmében próbálom megrajzolni a „hamis Krisztusok” portréját, és azt szembeállítani az Üdvözítő arcával. Teszem ezt annak reményében, hogy hasznára lehetek mindazoknak, akik meg akarják érteni, hogy a politikán és minden mulandó elméleten túl, milyen világban élnek.

A „hamis Krisztusok” meghatározó vonásai

A „hamis Krisztusok” *karizmatikusak*. Képesek „igézni”. Erről beszélt Pál is a galáciabelieknek (Gal 3:1), és keményen meg is dorgálta őket: „Ennyire esztelenek vagytok?” (Gal 3:3). A „hamis Krisztusok” képesek csalni, hazudni, másnak tűnni, mint amilyenek valójában. A világ csodálja őket, és elfelejti, hogy „maga a Sátán is átváltoztatja magát világosság angyalává” (2Kor 11:14). A „hamis Krisztusok” már a kereszténység kezdete óta megjelentek, és hatással voltak azokra, akik nem álltak a Szentírás szilárd alapján. Pál próbálta felrázni a galáciabelieket a karizmatikus „hamis Krisztusok” bűvölete alól: „Csodálkozom, hogy

„Hamis Krisztus” az, aki „sokat szól a Felséges ellen”, megpróbálja „megváltoztatni a Törvényt”, és Istenként mutogatja magát.

attól, aki titeket Krisztus kegyelme által elhívott, ily hamar más evangéliumra hajlotok. Holott nincs más; de némelyek zavarnak titeket, és el akarják ferdíteni a Krisztus evangéliumát. De ha szinte mi, avagy mennyből való angyal hirdetne is néktek valamit azon kívül, amit néktek hirdettünk, legyen átok” (Gal 1:6–8).

Ezekkel a szélhámosokkal ellentétben teljesen másképp fest a Megváltó ábrázata: „Nem volt néki alakja és ékessége, és néztünk rá, de nem vala ábrázata kívánatos” (Ézs 53:2).

A „hamis Krisztusok” *szenzációbajhászok*. Így jellemzi őket az igazi Krisztus: „Nagy jeleket és csodákat tesznek, annyira, hogy elhitessék, ha lehet, a választottakat is... Azért ha azt mondják majd néktek: Ímé a pusztában van; ne menjetek ki! Ímé a belső szobákban; ne higgyétek!” (Mt 24:24, 26). Menjenek csak ki a pusztába a követőikkel együtt, hiszen a pusztához tartoznak, és az endori varázsló „belső szobáiból” erednek!

Mennyivel másképp viselkedik az igazi Krisztus! Máté evangélista írja: „Mikor pedig látta Jézus a sokaságot, felméne a hegyre, és amint leül vala, hozzámenének az ő tanítványai. És megnyitván száját, tanítja vala őket...” (Mt 5:1–2). Ebben nem volt semmi szenzáció, csak a Boldogmondások, a mennybéli életmód lényege...

A „hamis Krisztusok” azt prédikálják, *amit szívesen hallanak az emberek*. Az előrelátó Pál nem véletlenül tanította Timótheusnak: „Mert lesz idő, mikor az egészséges tudományt el nem szenvedik, hanem a saját kívánságaik szerint gyűjtenek maguknak tanítókat, mert viszket a fülük” (2Tim 4:3).

Ezzel szemben az igazi Krisztus elmondja az embereknek az igazságot, és feltárja

A „hamis Krisztusok” azt prédikálják, amit szívesen hallanak az emberek.

előttük legmélyebb szükségleteiket, még ha ezzel meg is szomorítja őket: „Ha tökéletes akarsz lenni, eredj, add el vagyonedat, és oszd ki a szegényeknek; és kincsed lesz a mennyben; és jer és kövess engem! Az ifjú pedig e beszédet hallván, elméne megszorodva; mert sok jószága vala” (Mt 19:21–22).

A „hamis Krisztusok” *manipulálnak*. Kihasználva a híveikre gyakorolt pszichológiai hatást, különféle aberrációkat hirdetnek, amiket azonban az általuk elbűvölt hívek a „beavatottság”, a „szentség”, az „igazság igazi védelmezői” minősítés igazolásaként fogadnak el. Az ilyen technikák révén a „hamis Krisztusok” lényétől elvált személyek manipulálttá válnak, hogy a „guru” érdekeinek, sok esetben anyagi vonzatú céljainak eleget tegyenek, cserébe viszont visszaigazolást kapnak, hogy most már ők is a „választottakhoz” tartozhatnak.

Krisztus mindig az igazságot szólta, hiszen Ő maga az Igazság. Azért szólta az igazságot, hogy megmentse a bűnösöket, mivel az igazság felszabadít.

A „hamis Krisztusok” *szélsőségesek*. Erről a vonásukról beszélt plasztikusan Pál is Timótheusnak: „Ha valaki másképpen tanít, és nem követi a mi Urunk Jézus Krisztus egészséges beszédeit és a kegyesség szerint való tudományt, az felfuvalkodott, aki semmit sem ért, hanem vitatkozásokban és szóharcokban szenved, amelyekből származik irigység, viszálykodás, káromlások, rosszakarató gyanúsítások, megbomlott elméjű és az igazságtól megfosztott embereknek hiábavaló torzsalkodásai, akik az istenfélelmet nyerekedésnek tekintik. Azoktól, akik ilyenek, eltávazzál” (1Tim 6:3–5). Bármely szűk látókörű, személyes, furcsa értelmezés, amely azon a büszke kijelentésen alapul, hogy „én tudom, amit te nem”, az extrémizmus különböző formáihoz vezet.

Krisztus tanítása sosem szélsőséges, hanem kiegyensúlyozott, összetett és teljes. Krisztus tanítását a következőképpen ne-

vezi Pál: „Az egészséges beszédeknek példáját megtartsd, amiket én tőlem hallottál, a Krisztus Jézusban való hitben és szeretetben” (2Tim 1:13). Krisztus tanítása egészséges, hitet fakaszt és szeretetben munkálkodik.

A „hamis Krisztusok” *megosztottságot* idéznek elő. Pál határozottan figyelmeztet: „Kérlek pedig titeket, atyámfiain, vigyázzatok azokra, akik szakadásokat és botránkozásokat okoznak a tudomány körül, melyet tanultatok; és azoktól hajoljatok el! Mert az ilyenek nem a mi Urunk Jézus Krisztusnak szolgálnak, hanem az ő hasuknak; és nyájas beszéddel, meg hízelkedéssel megcsalják az ártatlanoknak szívét” (Róm 16:17–18).

Ezzel ellentétben Krisztus a következőképpen munkálkodott és imádkozott: „Szent Atyám, tartsd meg őket a te nevedben, akiket nékem adtál, hogy egyek legyenek, mint mi!” (Jn 17:11).

A „hamis Krisztusok” *gyűlöletet keltenek*. „Őrizkedjete pedig a hamis prófétáktól, akik juhoknak ruhájában jönnek hozzátok, de belül ragadozó farkasok... Az ő gyümölcsaikről ismeritek meg őket” (Mt 7:15, 20). A Megváltó által említett legromlottabb gyümölcsök érvényesek a hamis prófétákra és „hamis Krisztusokra”, mivel a „hazug-

ság atyjától” származnak, és gyűlöletet keltenek.

Jézus Krisztus viszont a gyűlölet ellentétét kínálja: „Békességet hagyok néktek; az én békességemet adom néktek: nem úgy adom én néktek, amint a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen!” (Jn 14:27). Krisztus békessége szeretetet áraszt az atyafiak között: „Ha azt mondja valaki, hogy: Szeretem az Istent, és gyűlöli a maga atyjafiát, hazug az: mert aki nem szereti a maga atyjafiát, akit lát, hogyan szeretheti az Istent, akit nem lát? Az a parancsolatunk is van Ő tőle, hogy aki szereti az Istent, szeresse a maga atyjafiát is!” (1Jn 4:20–21).

Amikor látom a társadalomban – és sajnos az egyházban is –, hogy ezek a személyek mekkora törést, szakadást és gyűlöletet szítanak, azon gondolkodom, hogyan fog megnyilvánulni a „hamis Krisztusok” által keltett gyűlölet a jövőben, mivel ők egyre többen vannak, egyre aktívabbak, és egyre több „rossz gyümölcsöt” teremnek.

A „hamis Krisztusok” *összeesküvés-elméleteket gyártanak és terjesztenek*. Ez ősrégi taktika, amit a „hamis Krisztusok” atyja mindig is alkalmazott. Legelőször Édenben tette. A párbeszéd ami a kígyó és Éva

Krisztus tanítása sosem szélsőséges, hanem kiegyensúlyozott, összetett, teljes, egészséges, hitet fakasztó és szeretetben munkálkodó.

közt zajlott, valójában az összes összeesküvés-elmélet felépítésének kézikönyve. Egy aprónak tűnő csúsztatással, túlzással kezd: „*Csakugyan* azt mondta az Isten, hogy a kertnek egy fájáról se egyetek?”, majd egy az igazság köntösébe bújtatott hazugság megfogalmazásával folytatja, amit látószólag csak ő ismer: „Hanem tudja az Isten, hogy amely napon esztek abból, megnyilatkoznak a ti szemeitek, és *olyanok lesztek, mint az Isten*: jónak és gonosznak tudói” (1Móz 3:1, 5). Ez az igazság és a hazugság tipikus összemosása. Erre épül minden összeesküvés-elmélet. Lényegében tehát a „hamis Krisztus” olyasvalaki/valami (személy vagy szervezet), akinek/aminek hátsó szándékai vannak, amelyeket a „beavatatlanok” kárán akar elérni.

Az összeesküvés-elmélet az igazság elmentéje. Isten tisztán mutatja be az igazságot, és megadja a választás lehetőségét, őszintén feltárva választásunk következményeit. „Bizonyosságul hívom ellenetek ma a mennyet és a földet, hogy az életet és a halált adtam előtökbe, az áldást és az átkot: válaszd azért az életet, hogy élhess mind te, mind a te magod” (5Móz 30:19). Krisztus azért jött el a világunkba, hogy mi az életet választhassuk.

A „hamis Krisztusok” *arrogánsan* állítják, hogy egyedül ők birtokolják az abszolút igazságot. Íme, mit ír róluk Pál: „Ha valaki másképpen tanít, és nem követi a mi Urunk Jézus Krisztus egészséges beszédeit és a kegyesség szerint való tudományt, az *felfuvalkodott*, aki semmit sem ért, hanem vitatkozásokban és szóharcokban szenved, amelyekből származik irigység, viszályko-

dás, káromlások, rosszakaratú gyanúsítások, megbomlott elméjű és az igazságtól megfosztott embereknek hiábavaló torzsalgodásai, akik az istenfélelmet nyerekedésnek tekintik. Azoktól, akik ilyenek, eltávozzál” (1 Tim 6:3–5). Nem hiszem, hogy ennél tisztábban körülírhatnánk a „hamis Krisztusok” profilját.

Velük ellentétben ugyanaz a Pál a következőképpen ír az igazi Krisztusról: „És mikor olyan állapotban találtattott mint ember, *megalázta magát*, engedelmes lévén halálig, mégpedig a keresztfának haláláig” (Fil 2:8). Szerénység és alázat, szemben az arroganciával. Könnyű megkülönböztetni!

A „hamis Krisztusok” *szegényes, de megrögzött gondolkodással* rendelkeznek. Kezdetben Sátán, minden „hamis Krisztus” atyja, elindított egy gondolatot, amit különféle formában azóta is hangoztat a történelem folyamán: „Bizony nem haltok meg” (1Móz 3:4). Megdöbbenő látni, ahogy korszakokon át ugyanazt az eredendő hazugságot, megrögzött gondolatot ismétli különböző, némely esetben furcsa köntösben, és teszi ezt olyan gyakorisággal, hogy képes becsapni az embereket. Állítása nagyon hasonlít egy másik, ugyanabból a „forrásból” származó, szintén betegesen ismételt gondolattal: „Az egyház maga a Babilon”.

Az igazi Krisztus tanításainak forrása kiapadhatatlan. A gondolatok e gazdagságát látva Pál csodálattal kiált fel: „Óh Isten gazdagságának, bölcsességének és tudományának mélysége! Mely igen kikutathatatlanok az ő ítéletei, s kinyomozhatatlanok az ő útjai! (...) Mert ő tőle, ő általa és ő reá nézve vannak mindenek. Övé a dicsőség mindörökké. Ámen” (Róm 11:33, 36).

A „hamis Krisztusok” *„csodákat” tesznek*. Pál apostol szerint e ténykedésük a Megváltó visszajövetele előtt éri el csúcspontját. Az apostol beszél ezekről az állapotokról, és ezen emberek munkálkodásának kiteljesedéséről: „Működik ugyan már a törvénszegés titkos bűne: csakhogy annak, aki azt

még most visszatartja, félre kell az útból tolatnia. És akkor fog megjelenni a törvénytapoló, akit megemészt az Úr az ő szájának leheletével, és megsemmisít az ő megjelenésének feltűnésével; akinek eljövetele a Sátán ereje által van, a hazugságnak minden hatalmával, jeleivel és csodáival, és a gonoszságnak minden csalárdságával azok között, akik elvesznek; mivelhogy nem fogadták be az igazságnak szeretetét az ő üdvösségükre. És azért bocsátja rájuk Isten a tévelygés erejét, hogy higgyenek a hazugságnak; hogy kárhoztattassanak mindazok, akik nem hittek az igazságnak, hanem gyönyörködtek az igazságtalanságban” (2Thess 2:7–12). Itt a „hamis Krisztusok” megjelenésének és ténykedésének, az általuk alkalmazott módszereknek és azon emberek tipológiájának az összetett leírásával találkozunk, akiket majd be fognak tudni csapni.

Úgy gondolom, hogy nem kell különösebb érvekkel alátámasztanunk azokat az igazi csodákat, amelyek az Üdvözítő csodálatos munkásságát jellemzik. János a következőket írta evangéliuma végén: „De van sok egyéb is, amiket Jézus cselekedett vala, amelyek, ha egyenként megíratnának, azt vélem, hogy maga a világ sem foghatná be a könyveket, amelyeket írnának” (Jn 21:25).

A „hamis Krisztusok” tulajdonságai felsorolásának végén ki kell jelentenünk, hogy ők *egyszerűen hazugok*. Azért hazugok, mert a hazugság atyjától származnak. Az Üdvözítő körülírta azt a tipológiát, amely minden időben a „hamis Krisztusokat” jellemzi: „Ti az ördög atyától valók vagytok, és a ti atyátok kívánságait akarjátok teljesíteni. Az emberlő volt kezdettől fogva, és nem állott meg az igazságban, mert nincsen ő benne igazság. Mikor hazugságot szól, a sajátjából szól; mert hazug és hazugság atyja” (Jn 8:44).

Összeférhetetlen ellentét van az igazság és a hazugság között, a „hamis Krisztusok” és az igazság megőrzői között, a „hazugság

atyja” és Isten között, Aki az „Út, az Igazság és az Élet” (Jn 14:6).

Következtetés

A „hamis Krisztusok” meghatározó tulajdonságokkal rendelkeznek: *karizmatikusak, szenzációt hajhásznak, azt mondják az embereknek, amit hallani akarnak, manipulálnak, szélsőségesek, megosztanak, gyűlöletet keltenek, összeesküvés-elméleteket gyártanak és terjesztenek, arrogánsak és büszkék, szegényes, de megrögzött gondolkodásúak, és nem utolsósorban, „csodákat” tesznek. Egy szóval: a „hamis Krisztusok hazugok”.*

A „hamis Krisztusok” portréja nagyon sok meghatározó vonás alapján rajzolódik ki. Összetett, az „impresszionista festészet stílusában megrajzolt arckép”, vagyis nem az, aminek látszik, eltitkolja azt, ami valójában. Leplezi a valóságot, és hazudik, ezért van tehát szükségünk arra, hogy fellapozzuk a „festészeti kézikönyvet”, a Bibliát, és felfedezzük a „hamis Krisztusok” igazi vonásait. Nem szabad megengednünk, hogy becsapjanak bennünket.

Arra is szükségünk van továbbá, hogy amikor elkezdjük feltárni ezeknek az embereknek az igazi vonásait, feltegyük azt az önvizsgálati kérdést, amit a tanítványok is feltettek maguknak, amikor fény derült egyikőjük igazi mivoltára: „És felettébb megszomorodva, kezdék mindannyian mondani néki: Én vagyok-é az, Uram?” (Mt 26:22). ♣

VALERIU PETRESCU, nyugdíjas lelkipásztor

Összeférhetetlen ellentét van az igazság és a hazugság között, a „hamis Krisztusok” és az igazság megőrzői között, a „hazugság atyja” és Isten között, Aki az „Út, az Igazság és az Élet” (Jn 14:6).

Misszió

Téli MAGVETÉS

„Hirdesd az Igét, állj elő vele
alkalmatos, alkalmatlan időben...” (2Tim 4:2)

Szép nap volt 2025. december 17-e. Az ünnepi készülődéssel elfoglalt emberek épp megrohamozták a boltokat. Misszionáriusként dolgozom a Bihar megyei Vaszkohszikláson (Ștei). Azon gondolkodtam, hogy mindenki, a vásárlók és az eladók is csak az étellel, itallal, ruházattal és ajándékokkal vannak elfoglalva. A közelmúltban, a Bánáti Egyházterület egyik találkozóján bemutatták a „Biblia – egy ajándék az otthonodnak” elnevezésű projektet. Elgondolkodtam: *Mi lenne, ha felkeresném a város összes boltját, és minden eladónak Bibliát ajánlkoznék?* Az Úr adta ezt a gondolatot, és ez néhány órán belül be is igazolódott. Elmentem tehát a nemrég megnyílt imaházhoz, fogtam egy doboz Bibliát, és elindultam. Az első üzletben határozottan visszautasítottak. A második helyen a biztosításokkal foglalkozó úriember megkérdezte: „Ortodox Bibliák?” Azt válaszoltam, hogy a Bibliának nincs vallása, de nem hagyta folytatnom a mondandómat, értésemre adta, hogy távozzak. Öt perc alatt máris két kudarc ért, de nem bátortalanodtam el, hiszen még csak az elején jártam. A harmadik boltban a fiatal lány csodálkozva vette el a Bibliát, és örömmel mondta: „Ez megható! Egy ajándék-Biblia! Ilyen is ritkán történik! Köszönöm szépen!” Úgy jutottam az utca végére, hogy közben Bibliákat adományoztam boltokban, bankfiókokban, éttermekben. Jól éreztem magam.

A legszebb azonban még csak ezután következett. Betértem egy pizzázóba. Amikor a felszolgáló hölgy meglátta a Bibliát, képtelen volt türtőztetni magát. Könyvek között mondta: „Épp most olvasok egy kölcsön kapott Bibliát, és már eljutottam Izrael kivonulásáig.” Észrevette, hogy négy Biblia van a kezemben, és azonnal kért egyet a kolléganőjének is. Érdeklődtem, hogy hányan vannak az étteremben, mire elmondta, hogy hátul a konyhában még van két személy. Nekik is adtam Bibliát. Örömeiben megkért, hogy várjak né-

hány percet, mert szeretnének megajándékozni egy forró pizzával. Megköszöntem és távoztam. Túl szép volt ez a nap, hogy leülhettem volna enni. Eszembe jutottak Jézus szavai: „Van nékem eledelem, amit egyem, amit ti nem tudtok” (Jn 4:32).

Mielőtt aznap hazaindultam, betértem egy nagyobb üzlethelyiségbe, de nem vásárolni, hanem ajándékozni. Amikor egyedül maradtam a kasszás nővel, átnyújtottam a Bibliát, és közöltem, hogy az ajándékozás hónapjában vagyunk, ezért kapja. Sírni kezdett, és kijelentette, hogy sosem volt még Bibliája. Érdeklődött, hogy mi késztetett arra, hogy pont neki adjak ma Bibliát. Elmondtam, hogy már több boltban is voltam, így jutottam el hozzá is. Magához szorította a Bibliát: „Uram, megígérem, hogy este, a munka után, ahogy hazaérek, azonnal olvasni kezdem! Bárcsak tudná, mennyire vágytam egy Bibliára! El kell mondanom, hogy ez a legszebb napja az életemnek.”

Meghatódtam. Sosem gondoltam volna, hogy Romániában, sőt abban a városban, ahol misszionáriusként dolgozom, még vannak emberek, akik könnyek közt fogadnak el egy Bibliát! Beesteledtem, és elhatároztam, hogy elindulok hazafelé. Aznap 55 Bibliát osztottam ki. Én voltam a legboldogabb ember, hiszen az Ige magvait vettem el télvíz idején az emberek szívébe! Most pedig imádságos lelkülettel várom a zsolttáros szavainak teljesedését: „Akik könnyhullatással vetnek, vigadozással aratnak majd. Aki vetőmagját sírva emelve megy tova, vigadozással jó elő, kévét emelve” (Zsolt 126:5–6). ▀

AURELIAN ANGHELESCU,
misszionárius, Bánáti Egyházterület

**Aznap 55 Bibliát osztottam ki.
Én voltam a legboldogabb ember,
hiszen az Ige magvait vettem el
télvíz idején az emberek szívébe!**

AZ ÖRÖKÖLT HITTŐL *a tudatos hithez vezető út*

Az adventista fiatalok többsége olyan gyülekezetben nő fel, ahol már gyermekkorától kezdve lelki támpontokat talál: a szombatot, az imát, a bibliatanulmányt és az erkölcsi értékrendet. A hitet sokan „csomagban kapják” a családdal és a gyülekezettel együtt, mint láthatatlan és nem várt ajándékot. Aztán egyszer csak feltevődik a megkerülhetetlen kérdés: „Azért hiszek, mert így neveltek, vagy azért, mert ezt választom?”

Az örökölt hit nem teher, hanem ajándék. Nyelvezetet, struktúrát és stabilitást kínál, és számos fiatal erre az alapra építi fel az életét. Viszont, ha itt megállunk, fennáll a veszélye, hogy csak felszínes hitünk lesz, ami nem meggyőződésen alapszik, hanem azon, amit ránk erőltettek. A hitet tudatosan felvállaló fiatalok elkezdenek megváltozni: már nemcsak arra figyelnek, amit a szüleiktől tanultak, hanem arra is, amit naponta megélnék az Istennel folytatott kapcsolatukban.

Számos élettapasztalat teszi próbára a hitet. Az új helyre költözés, a társadalmi környezetváltozás vagy az egyetemi évek kezdete sok esetben eltávolodással, féltékenységgel, szorongással jár. A bizonytalanság és a beilleszkedésre való képtelenség érzése ilyenkor természetes. Ezt az eltávolodást éreztem én is, amikor Bukarestbe költöztem. Akkoriban úgy éreztem, hogy megbénít a féltékenység és az attól való szorongás, hogy lelkileg nem állok „kellőképpen készen”. Ezek a pillanatok azonban nem ítéletként zúdultak rám. Úgy viszonyultam hozzájuk, hogy ezek a lelki éretté válás kezdeti tényezői. A kérdések, a tévovázás és a kételyek fontosak, és nem teszik tönkre lelki bizonyosságunkat: amennyiben utazásunk természetes velejáróinak tekintjük őket, segítenek elmélyíteni a hitünket.

A tudatos hitet lépésről lépésre építhetjük. Akkor alakul ki, amikor a Biblia tanul-

mányozása már nemcsak kipipálandó feladat, hanem személyes beszélgetés Istennel; amikor az ima már nem megszokás, hanem őszinte találkozás; amikor a szolgálat már nem társadalmi elvárás, hanem az Istennel és az embertársakkal ápolt igazi kapcsolat kifejeződése. Ez az a folyamat, amely által a fiatalok a szülőktől és a gyülekezettől kapott örökséget élő kapcsolattá alakítják, amely értelemet, erőt és reménységet ad a mindennapokban.

Ebben a folyamatban fontos szerep jut a gyülekezetre. A fiataloknak türelemre, meghallgatásra, és egy olyan helyre van szükségük, ahol kérdéseket tehetnek fel. A lelki vezetők nem csak válaszokat kell, hogy adjanak, hanem megértést, bátorítást és példát is. Az a gyülekezet, amely ítélkezés nélkül fogadja a fiatalok kérdéseit, lehetővé teszi számukra, hogy tudatos, autentikus és tartós hitre tegyenek szert. Ahol a hit bátor felfedezésére buzdítják a fiatalokat, ott a lelki fejlődésükben segítik őket, valamint abban, hogy a következő nemzedék vezetőivé, mentoraivá válhassanak.

Fontos beismernünk, hogy az örökölt hittől a tudatos hithez vezető út nem lineáris. Néha a fiatalok kételkednek, máskor eltávolodnak, hogy aztán még érettebben térjenek vissza. De éppen ezek az életszakaszok építik a tartós és igazi hitet. A Biblia bátorít, hogy higgyünk az Úrban, és ne a magunk értelmére támaszkodjunk (Péld 3:5). Így emlékeztet bennünket arra, hogy az Istennel ápolt személyes kapcsolat nem kényszer, hanem döntés által fejlődik.

A tudatosan felvállalt hit szabaddá tesz: többé nem csupán hagyománytiszteletből hiszünk, hanem azért, mert szeretnénk élni is a hitet. Identitásunk részévé válik, ahogy a világgal, embertársainkkal és Istennel tartjuk a kapcsolatot. Ez a hit kiállja a próbákat, megerősíti a jellemet, és igazi szolgálatra készítet. A fiatalok ez által találják meg mindennek az értelmét, s így minden jöttét, minden szolgálati alkalmat

és erkölcsi döntés a tudatos hit megnyilvánulásává válik.

Ehhez a változáshoz azonban bátorságra, türelemre és kitartásra van szükség. Csak természetes, hogy néha bizonytalanok vagyunk, mintha elvesztünk volna; természetes, hogy kérdéseket teszünk fel és választakat várunk. E folyamat minden szakasza – a bizonytalanság, a kételkedés, a visszatérés – a lelki felnőtté válás része. Éppen ezek a tapasztalatok fogják lelki örökségünket olyan élő hitté alakítani, amely nem korlátozódik csupán a szabályokra, hanem igazi kapcsolattá és tudatossággá változik.

Az „így nőttem fel” kijelentéstől az „így hiszek” kijelentésig vezető utazás segít tudatosan, szenvedélyesen és felelősségteljesen választanunk az Istennel ápolt kapcsolatot. Minden fiatalhoz, aki részt vesz ebben a folyamatban, határozott üzenetünk van: a kérdések nem teszik tönkre a hitet, hanem inkább átalakítják azt. A kétely nem gyengesség, hanem a felnőtté válás kezdete. Az a döntés pedig, hogy személyesen hinni fogsz, az egyik legbátrabb és legszebb gesztus, amit egy fiatal a saját lelki élete érdekében megtehet.

A választott és tudatos hit olyan életnek veti meg az alapját, amelyet nem ingatnak meg már az első viharok, és amely mások útjára is rávilágít. Ez a hit nem csupán örökség vagy rutin, hanem élő, állandó párbeszéd Istennel. Minden fiatal meghívást kapott, hogy bizalommal, szabadon és örömmel lépjen rá erre az útra. 🍀

ISABELLA ȚĂRANU, az Ifjúsági Osztály igazgatójának asszisztense, Romániai Unió

A hitet tudatosan felvállaló fiatalok elkezdnek megváltozni: már nemcsak arra figyelnek, amit a szüleiktől tanultak, hanem arra is, amit naponta megélnék az Istennel folytatott kapcsolatukban.

TÖRTÉNELMI JELENTŐSÉGŰ KERESZTSEG

*a londoni spanyol nyelvű
adventista gyülekezetben*

Egy közös evangelizációs kezdeményezés
több mint 110 résztvevőt vonzott estéről estére

A londoni spanyol nyelvű adventista gyülekezetben az utóbbi 40 év egyik legfontosabb keresztségére került sor, amikor a 2025. október 25. és november 1. között tartott Hope Week evangelizációs sorozat végén 20 személy keresztkellett meg. Az eseményt a londoni spanyol hetednapos adventista gyülekezet szervezte a szintén londoni Southeast Hispanic Company nevű adventista közösséggel karöltve. Az imádkozás és a lelki fejlődés ezen alkalmain gyülekezeti tagok és vendégek egyaránt részt vettek.

Az evangelizációs sorozat célja a lelki megújulás és az érzelmi, kapcsolati támogatás volt. Az előadásokat a kolumbiai José Saavedra lelkipásztor és felesége, Andrea Muñoz pszichológus tartották. Prédikációik során hangsúlyozták, hogy Istennek van hatalma helyreállítani és megváltoztatni az emberek életét.

Esténként átlagosan 110 látogatót jeyeztünk. Az emberek érdeklődnek a Biblián alapuló prédikációk, az imádkozás, a bizonyágtételek és a közösségi lét iránt. A szervezők megjegyzték, hogy a látogatók válasza a gyülekezeti tagok szolgálatkészségének, valamint a barátok és látogatók által kinyilvánított hatalmas érdeklődésnek volt az eredménye.

A keresztséget Luis Fajardo lelkipásztor tartotta, aki méltatta az eseménynek a londoni spanyol közösség életében játszott je-

lentős szerepét: „A keresztség a lelki vezető és a gyülekezeti tagok imáinak és erőfeszítéseinek eredményeképpen valósulhatott meg. Áldjuk Istent ezért a hatalmas győzelemért, és mindazért, amit a Szentlélek itt, Londonban tesz.”

A húsz megkeresztelt személyen kívül további tízen készülnek a következő alkalommal megrendezendő keresztségre, ami annak a folyamatos és dinamikus lelki életnek a jele, ami az evangelizációs hét nyomán a gyülekezetben kialakult.

A kezdeményezés sikere annak az együttműködésnek a bizonyítéka, amely a lelkesi kerület vezetői, az önkéntesek, a különböző osztályok és kiscsoport-vezetők közt jött létre. Az összefogás legfontosabb célja: megosztani a reménység evangéliumát a helybéli közösséggel.

Mivel egyre többen vesznek részt a bibliatanulmányozásban – s ennek eredményeképpen sokan a keresztség mellett döntenek –, a gyülekezet vezetői úgy vélik, hogy ez a rendezvény csupán a kezdete a missziós mozgalom megújulásának az egyre gyarapodó londoni spanyol anyanyelvű közösség körében. „Hittel megyünk előre!” – vonta le a következtetést Fajardo lelkész. – „Ez csak a kezdete annak, amit Isten megszeretne valósítani városunkban.”

LUIS FAJARDO, tedNEWS

ADRA

„JELES JÖVŐ”

*- az ADRA befektetése
a Kolnap nemzedékébe*

„Az Úr talált meg titeket, és vezetett el engem hozzátok!”

Egy olyan világban, ahol az álmok néha nehezen megvalósíthatóknak tűnnek, az ADRA Románia által kezdeményezett „Jeles jövő” elnevezésű projekt áthidalja a szakadékot a felnőttkor küszöbén álló fiatalok és a valós lehetőségek között, és biztosítja számukra a jobb jövő felépítéséhez szükséges támogatást. A projekt célja hátrányos helyzetű családokból származó 11. és 12. osztályos diákokat támogatni, anyagi források felajánlásával, tanácsadással és bátorítással segítve őket tanulmányaik folytatásában és hivatásuk megtalálásában. Az anyagi segítségnyújtáson túl az ADRA valódi esélyt szeretne kínálni ezeknek a fiataloknak a holisztikus fejlődésre, személyes, tanulmányi és erkölcsi téren egyaránt.

Esély a nevelésnek és a méltóságnak

A „Jeles jövő” nevű program keretében 16, az ország különböző megyéiből származó diák havi pénzbeli támogatást és személyre szabott mentorálást kap, hogy ne csak középfokú tanulmányaik befejezéséhez, hanem a felsőoktatásban való részvételhez is támogatást kapjanak. A projekt a 2025–2026-os tanév elején indult, és célja, hogy ezeket a fiatalokat egyetemi tanulmányaik során is elkísérje, szilárd alapot biztosítva számukra ahhoz, hogy kompetens szakemberekké és felelősségteljes polgárokká váljanak.

A mentorálási tevékenységek keretében a fiataloknak alkalmuk van megtanulni, hogyan végezzék tanulmányaikat, építsék karrierjüket és éljenek azon etikai értékek és erkölcsi elvek szerint, amelyek irányt mutatnak nekik az életben. A „Jeles jövő” nem csupán egy oktatási projekt, hanem befektetés az emberekbe – bátorságukba, reményükbe, elszántságukba.

Nem filantróp tevékenységről van tehát szó, hanem inkább egy természetes cselekvésről. Ha sikeres vagy, szerintem természetes dolog visszaadni valamit a közösségnek. Igazi örökségünk nem abban rejlik, hogy mit értünk el az életben, hanem hogy

mindebből mennyit adunk vissza – mondta C. V., az ADRA „Jeles jövő” nevű projektjének egyik adományozója.

Hosszú távú hatás

Bár ez egy kísérleti projekt, hosszú távra, 5-7 évre tervezünk, éppen azért, hogy ezeknek a fiataloknak a fejlődése valódi és fenntartható legyen. A közvetlen kedvezményezettek a kiválasztott diákok, de a program pozitív hatásai családjaikra és helyi közösségeikre is kiterjednek.

A „Jeles jövő” nevű programmal az ADRA Románia megerősíti elkötelezettségét a fiatalok és a kiszolgáltatott közösségek iránt, bizonyítva ezzel, hogy minden gyermek megérdemel egy esélyt a méltóságteljes és sikeres életre. Az oktatásba történő befektetés nemcsak anyagi támogatást feltételez, hanem egyfajta átalakító erőt is, amely a fiatalok rendelkezésére bocsátja azokat az eszközöket, amelyekre szükségük van ahhoz, hogy megvalósítsák álmaikat, és pozitívan járuljanak hozzá a társadalom jólétéhez.

Ezzel a projekttel az ADRA megmutatja, hogy a diákoknak nyújtott támogatás nem korlátozódik a közvetlen tanulmányi eredményekre, hanem önbizalmat, felelősségérzetet és erkölcsi értékrendet is épít, amik elengedhetetlenek ahhoz, hogy a fiatalokból tájékozott, döntésképes, aktív és értékes felnőttek fejlődjenek. A „Jeles jövő” tehát nem

csupán egy oktatási program, hanem stratégiai befektetés a társadalmi változásba, hogy minden gyermek egyenlő esélyekhez jusson, és személyes kihívásait valódi lehetőségekké tudja alakítani a siker és a méltóság elérése érdekében.

„Építészmezői szakon szeretném folytatni tanulmányaimat. Az ADRA »Jeles jövő« nevű projektjében való részvétel igazi áldás volt számomra, és nagyon boldog vagyok, hogy a többi diákkal együtt engem is kiválasztottak” (Daria Fugar, a krajovai Adventista Teológiai Líceum diákja).

„Sebész szeretnék lenni. Ez a csodálatos projekt válasz volt imáimra. Imádkoztam, hogy Isten segítsen találnom valakit, aki támogat – lelkileg és anyagilag –, majd rátaláltam önökre. Jobban mondván az Úr talált meg titeket, és vezetett el en-

gem hozzátok!” (Balázs Emmánuel, a kolozsvári „Maranatha” Adventista Teológiai Líceum tanulója).

„Orvos szeretnék lenni, és ez a vágy nagy reményt ad nekem. Boldog voltam, amikor rájöttem, hogy Isten valóban törődik az álmaimmal, és utat mutat, lehetőségeket kínál nekem. Az elmúlt napok segítettek sok dolgot tisztáznom a fejemben és a szívemben, és hálás vagyok, hogy lehetőségem volt új emberekkel találkozni, akik ihlettek és örömet szereztek nekem” (Luisa Urucu, a bukaresti „Ștefan Demetrescu” Adventista Teológiai Líceum diákja).

„Szeretném azt a hivatást választani, amelyet Isten bízott rám, vagyis folytatni szeretném az irodalom iránti szenvedélyemet, felvételt nyerni a bölcsészettudományi karra, megszerezni a doktori címet, és egyetemi tanár lenni ezen a területen. Ez a program lehetőséget ad arra, hogy gazdagítsam a tudásomat, és új tapasztalatokat szerezzek. Az együtt töltött idő balzsam volt a lelkemnek, mert úgy érzem, hogy gazdagabban távozom innen – több tudással és tisztább jövőképpel” (Ana-Rut Crișan, a kolozsvári Maranatha Adventista Teológiai Líceum tanulója). 📌

Hogyan támogathatod a projektet?

Bárki, aki csatlakozni szeretne az ADRA Románia csapatához, és támogatni kívánja a „Jeles jövő” nevű projektet, több úton is megteheti:

- önkéntes munkával (lépjen kapcsolatba a projekt helyi koordinátorával)
- adományának az ADRA bankszámláira történő átutalásával
- közvetlenül az adra.ro/doneaza weboldalon, a „Jeles jövő” („Viitor de nota 10”) projekt számára
- 2 euró feláras SMS küldésével a 8845-ös számra, „ADRA” szöveggel

EGY CSEPP VÉR:

Testünk tükre és a csendes hadsereg

„Mert a testnek élete a vérben van.”
(3Mózes 17:11)

Egyetlen csepp vér, ami egy szinte észrevehetetlen tüszúrás során is kinyerhető, létezésünk leghitelesebb tanúja. Az orvos számára a vér az egészség vonalkódja, a beteg számára pedig ablak az életet fenntartó láthatatlan folyamatok felé. Egy olyan világban, amelyben csupán azzal foglalkozunk, ami kívülről látszik, a teljes vérkép olyan alapvető vizsgálat, amely megfejt mindazt, ami testünk „várában” zajlik, ott, ahol az élet csodálatraméltó pontossággal tartja magát mozgásban és szervezettségben. Ha ránézünk erre a létfontosságú testnedvre, nem csupán biológiai elemet látunk, hanem egészségi állapotunk tükrét is. Sok esetben legyőzhetetlennek képzeljük magunkat, figyelmen kívül hagyjuk a mellkasunkra vagy a sápadt arcunkra telepedett fáradtságot, a látszaton túl azonban belső „folyóinkban” fontos titkok rejlenek, amelyeket csak a laborvizsgálatok tudnak napfényre hozni.

Ha képesek lennénk betekinteni a mikroszkopikus világba, olyan erők felvonulását látnánk, amelyek méltón megállnák a helyüket bármelyik hősköltevényben. A teljes vérképet hadi naplóhoz is hasonlíthatnánk, hiszen megőrökíti a szervezetünkben dúló harcokat. Ez nem új keletű analógia, hiszen már az egészséges életmód úttörőinél is megtaláljuk, például Ellen G. White-nál¹, aki őrzött várként tekintett a testre; de a modern íróknál is feltűnik, mint például Philipp

Dettmernél², vagy a szakterület kutatóinál, akik a gerincvelőt kiképzőközpontoz, a testet pedig olyan országhoz hasonlítják, amit meg kell védeni a külső betolakodóktól.³

Az eritrociták (vörösvérsejtek) a test valódi hordárjai, amelyek a tüdőből a szervezet legtávolabbi sejtjeihez is elszállítják az oxigént. Amikor az eritrocita- vagy a hemoglobinszint változik, az élet egyensúlya veszélybe kerül. A jelenség mögött vas-, B₁₂- vagy a szegényes táplálkozás nyomán kialakult folsavhiány, rejtett vérvesztés vagy vérzés állhat, ami különféle patológiákra utalhat, a gyomorfekélytől kezdve egészen a rosszindulatú daganatokig, de autoimmun betegség vagy a vérképzésért felelős csontvelőben kialakult elváltozás is állhat a háttérben. Ezzel szemben az eritrociták számának növekedése, amit vörösvértest-szaporulatnak nevezünk, a vér „besűrűsödéséhez” vezet, ami viszont nehézkes véráramlást okoz, növelve a trombózis kialakulásának kockázatát. Ez is csak arra emlékeztet, hogy a több néha épp olyan veszélyes, mint valaminek a hiánya.

A fehérvérsejteket a szervezet állandóan készenlétben álló őrszemeinek tartják. Az immunrendszer e katonái specializált egységekbe szerveződnek. A neutrofil granulociták – a könnyűlovasság zsoldosai – elsőként érkeznek egy bakteriális fertőzés helyszínére kiiktatni az ellenséget. Amikor alacsony az értékük (neutropénia), szervezetünk vár-

falai leomlanak, így védtelenek maradunk a fertőzésekkel szemben. A neutrofil granulociták mellett ott van még a nehézlovasság és a hírszerzés – a limfociták –, amelyek a vírusokkal és a szervezet immunmemóriájával vannak elfoglalva. Megemelkedett értékük arról árulkodik, hogy épp egy vírussal vívott küzdelem kellős közepén állunk, viszont ha az érték kiemelkedően magas, akkor az némely esetben leukémiára utalhat, vagyis életképtelen „katonák” termelődnek, amelyek nem képesek harcolni, ezért csak felemésztik a „vár” tartalékait. Ne feledkezzünk meg a monocitákról sem (a szervezet takarító szolgáltatását végző elemekről), amelyek kitakarítják a szervezetből a küzdelem nyomán keletkezett szennyeződéseket, vagy az eozinofil granulocitákról, amelyek azonosítják a szervezetben a parazitákat vagy az allergiás reakciók jelenlétét.

A trombocitákat utászkatonákhoz hasonlíthatjuk, amelyek „üzemzavarok” esetén beavatkoznak, hogy megelőzzék a katasztrófát. A trombociták csendben utazgatnak a vérben, ám, ha megsérül egy ér, azonnal mozgósítják magukat, hogy megállítsák a vérzést. A trombocitaszint csökkenése akár még a legkisebb sérülés esetén is veszélyes lehet. Ezzel szemben a magas trombocitaszint rögzök kialakulásához vezethet, ami nem kívánt helyekre jutva akár szív- és érrendszeri szövődményeket is okozhat.

Ez a tökéletes együtt hatás arra tanít bennünket, hogy az élet nem egyetlen elemnek köszönhető, hanem egy olyan együttműködés eredménye, amelyben egyetlen sejt sem él önmagáért.

Ez a mikroszkopikus szervezetség az egyház és a keresztény élet képét vetíti elénk. Arra hívattunk, hogy pontosan úgy

működünk, mint ezek a védvonalak – tökéletes egységben a többféleségben. Szükségünk van „eritrocitákra” – emberekre, akik az ima és az Ige által lelki oxigént hoznak be a gyülekezetbe. Szükségünk van „fehérvérsejtekre” – tisztán látó testvérekre –, akik a hit kapuit őrzik a tévelygésektől. Függenk a „trombocitáktól” – az együttérző keresztényektől –, akik azonnal odasietnek a megsebzetthez, hogy enyhítsék a fájdalmát, vigasztalást és konkrét segítséget nyújtva számára.

Ezek a „sejtek” a Szentlélektől vezérelve dolgoznak együtt, ez a környezet teszi lehetővé a kommunikációt és a mozgást. Vérünk története végeredményben missziómunkánk története: ez a hadsereg az élet megőrzésére hívatott, arra, hogy visszajöveteléig bizonyosságot tegyen a Teremtőről.

„Kicsoda az, aki úgy láttatik, mint egy hajnal, szép, mint a hold, tiszta, mint a nap, rettentés mint a zászlós tábor?” (Ének 6:7). ♣

Dr. SORINA OANA ROHNEAN,
belgyógyász szakorvos, a Bánáti Egyházterület
Egészségügyi Osztályának igazgatója

1. *Counsels on Health*, 52. o.

2. Philipp Dettmer: „Immune: A Journey into the Mysterious System That Keeps You Alive”, 5. o. (2021).

3. „The Immune System – An Army Ready for Battle” (2018) – *Frontiers for Young Minds*.

BARANGOLÁS

A BIBLIA VILÁGÁBAN

A. A telefonkészülék billentyűzetének segítségével keressétek meg az alábbi bibliavers hiányzó szavait, majd tanuljátok meg kívülről a szöveget! (Figyelem: tekintsetek el az ékezetektől!)

Például: Az **IMÁDSÁG** szó a következő számokkal írható le:

444 6 2 3 7777 2 4 (az egymás után többször feltüntetett számok azt jelentik, hogy – amint az a mellékelt, telefonszámlapot szemléltető ábrán is látszik – egy-egy billentyűt többször is le kell nyomni egymás után ahhoz, hogy a kívánt betű megjelenjen a kijelzőn, azaz: az „I” betű feltüntetéséhez háromszor kell lenyomni a „4”-es billentyűt, az „S” betű feltüntetéséhez pedig négyszer a „7”-es számot. Tehát, annak függvényében, hogy a számlapon a számok alatt hányadikként van feltüntetve egy bizonyos betű, annyiszor kell lenyomni az illető billentyűt.)

„És mikor _____ megállotok,
444 6 2 3 55 666 9999 888 2

_____ meg,
22 666 222 7777 2 77777777 2 8 666 55

ha valaki ellen valami panaszotok van; hogy a ti mennyei Atyátok is

_____ néktek a ti vétkeiteket.”
6 33 4 22 666 222 7777 2 77777777 2

Megoldás: Mk 1:25

B. Az alábbi táblázatban megtaláljátok annak a gyermeknek a nevét, akiről szó van a szövegben.

W	D	O	F
X	C	A	Z
Y	M	P	S
Z	E	I	U

„És felnevedék a gyermek, és vivé őt a fáraó leányához, és fia gyanánt

lőn annak, és nevezé nevét **Y▲ W■ X● Z▲ Y●** nek, és mondá:

Mert a vízből húztam ki őt.”

Megoldás: MÓZES – 2Mózes 2:10

CÉLORIENTÁLT OKTATÁS

HIŰ, TUDOMÁNY, KÜLDETÉS

„[Krisztusban] van a bölcsességnek és ismeretnek minden kincse elrejtve.”

Kolossé 2:3

ADVENTUS 2026.
EGYETEMI NAPOK május 15–17.

Meghívott:

Dr. Ronny Nalin,
a Geoscience Research
Institute igazgatója

ONLINE

universitateaadventus

@universitateaadventus

Az eseményre az uadventus.ro/zileleua2026 webcímen iratkozhatok fel!

A regisztrációs űrlap kitöltésekor elért pontszám alapján korlátozott számú
fiatalt ingyenes elszállásolásban és étkeztetésben részesítünk.

Kapcsolat:
0753 142 622
secretariat@uadventus.ro

60514